

370.72
ปี 2677

๐๑

ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาลสวนกลาง
ต่อการเมืองของไทย

ว. ๘ ๒๕

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถนนวิภาวดี ๕๑ แขวงจตุจักร เขตจตุจักร ๑๐

ปริญญานิพนธ์

ของ

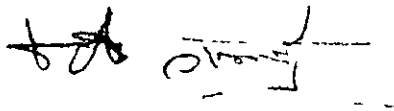
เสาวนีย์ ทองรวบ

27 ส.ค. 2521

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อกเป็นสำเนาหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน ๒๕๒๐

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

ประธาน

๓๓/๑/๖๖ ๖๖๔/๖๖

กรรมการ

ประกาศนุญการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับสำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวัญ วัชรศิลา กณภักดิ์ รัประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และอาจารย์สมสร วงษ์บุญน้อย อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ซึ่งได้กรุณาเป็นประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. พนม พงษ์ไพบูลย์ ผู้อำนวยการกองการวิจัย สภาการศึกษาแห่งชาติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทินพันธุ์ นาตะตะ อาจารย์คณะรัประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และเลขาธิการสมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้กรุณาเป็นกรรมการตรวจแก้ไขแบบทดสอบและแบบสอบถาม และกรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์ยิ่งจนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อนครู และนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ยังมีบุคคลอีกหลายท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณปฐม ทองรวย เป็นเพื่อนลูกที่เข้มแข็ง ช่วยอำนวยความสะดวกในทุกกรณี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

เสาวนีย์ ทองรวย

สารบัญ

บท

หน้า

๑	บทนำ	๑
	คำนำ	๑
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	๕
	ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	๖
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๗
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๗
๒	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	๘
	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
	การศึกษาวิจัยทางด้านทัศนคติต่อการเมือง	๑๓
	งานวิจัยภายในประเทศ	๑๓
	งานวิจัยต่างประเทศ	๑๔
๓	วิธีดำเนินการ	๑๘
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๘
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๙
	การสร้างเครื่องมือ	๒๐
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๑
	การจัดกระทำกับข้อมูล	๒๑
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๓

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๕
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๕
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๕
๗ การวิเคราะห์แบบสอบถามทัศนคติและหาคาสถิติมูลฐาน	๒๖
การวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียนที่สมัครการ เมืองของไทย	๒๗
๗ การวิเคราะห์ความคิดเห็นบางประการของกลุ่มตัวอย่างที่ติดต่อ การ เมืองของไทย	๓๘
๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๓๙
ความมุ่งหมายในการศึกษา	๓๙
กลุ่มตัวอย่าง	๓๙
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๙
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๐
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๐
อภิปรายผล	๔๑
ข้อเสนอแนะ	๔๒
บรรณานุกรม	๔๔
ภาคผนวก	

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

๑	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและเพศ	๑๘
๒	การวัดความเชื่อมั่นและค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเมืองของไทย ซึ่งได้จากการทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น	๒๓
๓	ทัศนคติของนักเรียนทั้งหมดที่มีต่อการเมืองของไทย	๒๔
๔	การเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	๓๔
๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อการเมืองของไทย ของนักเรียนโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา	๓๕
๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่างกันที่มีต่อการเมืองของไทย	๓๖
๗	การทดสอบความแตกต่างทัศนคติที่มีต่อการเมืองของไทยในแต่ละคู่ระหว่างนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่างกัน	๓๗

คำนำ

ประเทศไทยปัจจุบันเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาประเทศหนึ่ง การที่จะพัฒนาประเทศให้โดยลัดตามความมุ่งหมายนั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กันทุกด้าน ดังคำกล่าวของ ยูจีน สแตลีย์ (Staley, 1961 7) ที่กล่าวว่า "การพัฒนาประเทศที่สมควรมุ่งพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไปพร้อม ๆ กัน" และประเทศนั้นจำเป็นต้องมีบรรยากาศทางการเมืองและการปกครองที่เหมาะสมอีกด้วย บรรยากาศทางการเมืองจะเรียบร้อยได้ก็โดยที่ผู้นำทางการเมืองและราษฎรจะต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ต้องช่วยกัน พยายามทำให้การเมืองของประเทศเป็นไปตามระบอบการปกครองที่ประเทศนั้นต้องการ จึงมีความจำเป็นที่รัฐจะต้องให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและเขารวบรวมกระบวนการทางการเมืองได้ถูกต้อง และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือต้องพยายามทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการเมืองด้วย (สำเนา ขจรศิลป์, ๒๕๑๔: ๑-๔๔)

ในกรณีนี้ ทินพันธุ์ นาคะตะ (๒๕๑๖, ๑๐๕-๑๒๕) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะพัฒนาประเทศนั้น ถ้าประเทศใดมีนโยบายที่มุ่งพัฒนาแต่เพียงด้านใดด้านหนึ่ง อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งของค่าเงินได้ ซึ่งจะมีผลให้การพัฒนาของชาติในส่วนรวมไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การกำหนดนโยบายของรัฐควรให้สอดคล้องกับความต้องการหรือผลประโยชน์ของประชาชนในส่วนรวมเป็นสำคัญ สำหรับประเทศที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตย ย่อมจะมีการเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ส่วนต่าง ๆ ของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลอยู่เสมอ รัฐบาลใดก็ตามที่ทำการจะปกครองประเทศเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม และต้องการความสนับสนุนจากเขาเหล่านั้น ย่อมจะต้องมีการค้นคว้าทั้งมิติของมหาชนเป็นประจำ ปัญหาหรือความต้องการของบุคคลเหล่านั้นอาจจะได้นำมาสู่สมมติฐานกลุ่มผลประโยชน์ พรรคการเมือง หรือบรรดาข้าราชการผู้ติดใกล้ชิดกับประชาชนโดยตรง

จะเห็นได้ว่า ความรู้ ความสนใจ และทัศนคติต่อการเมืองของประชาชนย่อมมีความ
 * สำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาต่อไปว่านักเรียน เป็น
 เยาวชนของชาติ และจะเป็นประชาชนผู้รับผิดชอบในกิจการอันสำคัญของประเทศต่อไปในอนาคต
 ดังนั้นรัฐบาลจึงควรให้ความสนใจในเรื่องนี้ของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น รัฐบาลควรมีนโยบายใน
 การที่จะให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อระบอบการปกครองที่พึงปรารถนาของประเทศ ปฏิบ
 ติงให้นักเรียนมีความสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการเมือง เพื่อประโยชน์ในการปกครองประเทศ
 และเพื่อประโยชน์ในการที่จะพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ดังต่อไปนี้

โสภณ พุฒเพรชพันธ์ (๒๕๑๓ ๙๗-๑๐๐) ได้ทำการวิจัยเรื่องค่านิยมทางการศึกษา
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี พบว่านักเรียนมีค่านิยมในการเลือก
 ศึกษาต่อในวิชาวิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งในบรรดาวิชาทั้งหมด ๑๖ วิชา ผลจากการวิจัยนี้อาจ
 กล่าวได้ว่า นักเรียนในระดับนี้มีความสนใจทางด้านการเมืองมาก และจากเหตุการณ์ถึงวันที่
 ๑๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖ เป็นต้นมา เยาวชนวัยรุ่นและวัยหนุ่มสาวของไทยเรามีความ
 สนใจต่อการเมืองและมีบทบาทในทางการเมืองกันมากขึ้นจนกระทั่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
 ในทางการเมืองเป็นอย่างมาก ทั้งประชาชนและเยาวชนผู้สนใจทางการเมืองพากันใช้สิทธิ
 หน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตยกันอย่างเต็มที่ มีการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มผลประโยชน์และเป็นศูนย์
 ทาง ๆ มากมาย มีการกล่าวอภิปราย แสดงความคิดเห็นกันอย่างเสรี มีการชุมนุมประท้วงและ
 เรียกร้องความเป็นธรรมในเรื่องต่าง ๆ กันเป็นจำนวนมาก จนรัฐบาลแทบจะไม่มีเวลาในการ
 บริหารบ้านเมืองเพื่อพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ต้องคอยแก้ปัญหาการขัดแย้งของกลุ่ม
 ผลประโยชน์ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา บรรยากาศทางการเมืองค่อนข้างจะรุนแรงสับสน จึงทำให้
 ประชาชนเริ่มมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมือง ซึ่งจะเห็นได้จากสถิติของผู้มาใช้สิทธิในการออกเสียง
 เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๘ ซึ่งมีผู้ไปใช้สิทธิเพียง
 ร้อยละ ๔๓.๘๘ ของผู้มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดทั่วประเทศ และเป็นผู้มาใช้สิทธิในกรุงเทพมหานคร
 เป็นร้อยละ ๒๘.๐๕ เท่านั้น ซึ่งนับว่าเป็นอัตราการร้อยละที่ต่ำมาก (รัฐาภิวัตน์,

ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะเนื่องมาจากประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ
 ✕ ต่อระบบต่าง ๆ ทางการเมือง ยังมีความเข้าใจในสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของประชาชนใน
 ระบอบประชาธิปไตยไม่เพียงพอ จึงทำให้ปฏิบัติการต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายใน
 บ้านเมืองมากกว่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ รวมทั้งมีการเมืองบางคณะก็ยังขาดความรู้
 ความเข้าใจ และขาดอุดมการณ์ทางการเมืองที่แน่นอน ไม่เข้าใจปัญหาของประเทศชาติอย่าง
 แท้จริง

✕ รัฐบาลในยุคเสรีประชาธิปไตยได้พยายามที่จะหาทางแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยเพิ่งเล็งเห็น
 จะแก้ที่เยาวชนเป็นหลัก ได้เล็งเห็นความสำคัญในการที่จะวางพื้นฐานความรู้ความเข้าใจต่อ
 การเมืองให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อเยาวชนจะได้ศึกษาและรู้จักใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ
 เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติได้ถูกต้องเหมาะสม และไม่เปื้อนเครื่องมือทางการเมืองของฝ่าย
 ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อบ้านเมืองได้ง่ายนัก กระทรวงศึกษาธิการจึงได้บรรจุวิชาลัทธิการเมืองไว้ใน
 หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาในวิทยาลัยครูต่าง ๆ

✕ หลักสูตรวิชาลัทธิการเมือง ตามหลักสูตรนโยบายมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช
 ๒๕๑๔ มุ่งให้ผู้เรียนรู้เรื่องการปกครองลัทธิต่าง ๆ โดยให้มีความสามารถในการเปรียบเทียบ
 ผลดีและผลเสียของลัทธินั้น ๆ มุ่งหวังจะให้ผู้เรียนรู้จักการประยุกต์และเลือกตัดสินใจว่าวิธีการ
 ใดที่เหมาะสมกับสังคมไทย และให้ศึกษาเกี่ยวกับพรรคการเมืองไทยหลังจากการเปลี่ยนแปลง
 การปกครอง พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ทราบถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของพรรคการเมืองที่ผ่าน
 มา (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๑๔: ๑๔)

✕ สำหรับในปีการศึกษา ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นปีแรกที่เปิดสอนวิชาลัทธิการเมืองในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สามารถเปิดได้เพียงบางโรงเรียนเท่านั้น เพราะครูยังไม่พร้อมสำหรับโรงเรียนที่
 เปิดสอนได้ ใ้มีนักเรียนสนใจเลือกเรียนเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากการได้มาซึ่งความเป็น
 ประชาธิปไตยในระยะนี้เป็นไปได้มาอย่างกระตือรือร้นโดยมิได้มีการเตรียมบุคคลให้พร้อมเสีย
 ก่อน จึงก่อให้เกิดความสับสนทางด้านความคิด การตัดสินใจ และการปฏิบัติ ทั้งประชาชนและ

X ผู้บริหาร ตลอดจนนักการเมือง ต่างฝ่ายต่างไม่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และหัวเกรงว่า การให้ความรู้ทางการเมืองแก่เยาวชนอาจจะเป็นดาบสองคม ซึ่งให้ทั้งคุณและโทษ ครูผู้สอน วิชาต่างก็รู้สึกลำบากใจในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียน

เนื่องจากในระยะต่อมาเริ่มกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะเป็น กิจกรรมที่เยาวชนมีส่วนร่วมเป็นส่วนใหญ่ และมีเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความสับสนวุ่นวาย และมีการแทรกแซงต่าง ๆ ที่เปี่ยมล้นต่อประเทศชาติ ปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เสมอมา เป็นที่เบื่อหน่ายเลื่อมระอาของประชาชน ในที่สุดได้มีการปฏิรูปการปกครองขึ้นในวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙ นับเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เกี่ยวกับระบอบการปกครอง และนโยบายการบริหารครั้งสำคัญอีกครั้งหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เกิดขึ้นโดยกระทันหันและมีเยาวชนจำนวนมากได้รับความกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ หลักสูตรวิชาลัทธิการเมืองประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘ ได้เปิดสอนมาแล้ว ๑ ภาคเรียน และได้รับการระงับการสอนทุกโรงเรียน เพื่อปรับปรุงโครงสร้างและวิธีการให้เหมาะสมตามคำสั่งที่ ศษ.๐๘๐/๑๐๘๘๐ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙

/ ความสับสนวุ่นวายที่เป็นมาดังกล่าว อาจมีสาเหตุมาจากความสนใจทางการเมืองของเยาวชนและคนหนุ่มสาวได้รับการกระตุ้นอย่างแพร่หลายและรวดเร็วเกินไป แต่การวางรากฐานความรู้ความเข้าใจและปลูกฝังทัศนคติต่อการเมืองเพิ่งจะเริ่มต้น ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งพอ ขาดวิจรรณญาณที่รอบคอบ จึงได้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องการเมือง การให้ความรู้ทางการเมืองที่กระจ่างชัดแจ่มและมีความเข้าใจอย่างแท้จริงแก่ประชาชน นับว่ามีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างมาก ซึ่งรัฐบาลไม่ควรมองข้ามและควรให้ความสนใจเป็นอันดับแรกต่อการที่จะปลูกฝังความรักชาติแก่เยาวชน ปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องการเมืองแก่เยาวชน ให้ความรู้ทางการเมืองแก่เยาวชนให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อจะได้มีความคิดวิจรรณญาณที่ลึกซึ้งในการประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติของตนอย่างแท้จริง ซึ่งการปลูกฝังและให้

ความรู้ในเรื่องดังกล่าวนี้ต้องการเตรียมการที่พร้อมและเหมาะสม ต้องมีการศึกษาข้อมูลต่างๆ หลายด้านนำมาพิจารณาในการจัดร่างหลักสูตรและ เตรียมครูผู้สอนให้บังเกิดผลดีอย่างแท้จริง นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยยังมีความเห็นต่อไปอีกว่า การศึกษาเรื่องทัศนคติของนักเรียนต่อการเมือง เป็นสิ่งหนึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติต่อการเมืองและความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในปัจจุบันของเยาวชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อทางรวมการในการที่จะให้ใช้ความรู้เป็นแนวความคิดที่จะแสวงหาวิธีส่งเสริมให้นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองยิ่งขึ้น และได้ทราบแนวทางที่จะปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเมืองของไทยแก่นักเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับระบอบการปกครองของประเทศไทยต่อไป

จากปัญหาและ เหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางที่มีต่อการเมืองของไทย เนื่องจากผู้วิจัยรับราชการอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง จึงเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

๑. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางที่มีต่อการเมืองของไทย
๒. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีต่อการเมืองของไทย
๓. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนในโรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษา ที่มีต่อการเมืองของไทย

✎ เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของไทยของนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทาง
การเมืองต่างกัน

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

๑. ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงทัศนคติต่อการเมืองของไทยของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของนักเรียนว่าเป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการหาวิธีการที่จะแสวงหาวิธีส่งเสริมให้นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ และจะเป็นพลเมืองที่เป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไปในอนาคต ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ยิ่งขึ้น

๒. การศึกษาทัศนคติต่อการเมืองของไทยของนักเรียนในระดับชั้นนี้เป็นการเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้ศึกษาและสนใจในวิชาการด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้น เพราะการศึกษาดังกล่าวคือการเมืองของไทยในระดับชั้นนี้ยังไม่เคยมีผู้ศึกษามาก่อน จึงนับว่าเป็นการส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ในวิชาการด้านนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการขยายงานวิชาการสาขาอื่นออกไปอีกด้วย

๓. ผลการวิจัยอาจเป็นแนวทางในการเสนอแนะนโยบายให้แก่ทางราชการในด้านที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้ความรู้ ความเข้าใจ และปลูกฝังทัศนคติต่อการเมืองของไทยแก่นักเรียนในระดับชั้นนี้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับระบบการปกครองของประเทศต่อไป

๔. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับผู้สนใจ เพื่อประโยชน์ในเชิงวิชาการต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำกัดอยู่ในขอบเขตดังนี้

โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ๒๕๖๑

๑. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ใน
-โรงเรียนรัฐบาลสวนกลาง-๕ โรงเรียนจากจำนวนทั้งหมด ๕๕ โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด
๑๕๐ คน

๒. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

๒.๑ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

๒.๑.๑ เพศ

๒.๑.๒ ประเภทของโรงเรียน

๒.๑.๓ ความรู้พื้นฐานทางการเมืองของนักเรียน

๒.๒ ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ทัศนคติที่เกี่ยวกับการเมือง
ของไทย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. "ทัศนคติต่อการเมืองของไทย" หมายถึงท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นเฉพาะตัว
บุคคลที่ตอบสนองคำถามในแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเมืองของไทย ของนักเรียนที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น โดยจะออกมาในรูปเห็นด้วยอย่างยิ่งไปจนถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีทั้งลักษณะนิมิต
(Positive) คือสนใจ พอใจ สนับสนุน นิยมชมชอบ และลักษณะนิเสธ (Negative) คือ
เบื่อบ่น ไม่พอใจ ขัดแย้ง หรือมีทัศนคติแบบกลาง ๆ คือรู้สึกเฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบหรือเกลียด
ชัง

๒. "การเมืองของไทย" ตามขอบข่ายที่ศึกษาได้หมายถึงความสัมพันธ์เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของบุคคล ซึ่งจะศึกษาเฉพาะกิจกรรมและกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็ปญญาที่จะส่งผลต่อระบบการเมืองของไทย ซึ่งแบบสอบถามจะวัดทัศนคติของนักเรียนต่อการเมืองของไทยในคำตอบไปนี้

๒.๑-๒.๔

- ๒.๑ ทัศนคติต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตยของไทยปัจจุบัน
- ๒.๒ ทัศนคติต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อจำเป็นต้องใช้สิทธิตามหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตยที่มีสภาผู้แทนราษฎร
- ๒.๓ การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียน
- ๒.๔ ระบบการปกครองและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ของรัฐบาลปัจจุบัน

๓. "นักเรียน" หมายถึงนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ซึ่งใช้ เป็นกลุ่มตัวอย่าง

๔. "โรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง" หมายถึงโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร

๕. "ความรู้พื้นฐานทางการเมืองของนักเรียน" หมายถึงความรู้ความสามารถที่นักเรียนเรียนรู่มาก่อนการศึกษาครั้งนี้ ในที่นี้หมายถึงคะแนนจากการสอบแบบทดสอบความรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งกลุ่มความสามารถตามคะแนนของนักเรียนดังนี้

- ๕.๑ กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูง คือผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๗๕ ขึ้นไป
- ๕.๒ กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองปานกลาง คือผู้ที่ตอบได้คะแนนระหว่างเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๒๕-๗๕
- ๕.๓ กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ คือผู้ที่ตอบได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๒๕ ลงมา

บทที่ ๒

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คำจำกัดความของคำว่า "ทัศนคติ" (Attitude) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมายต่าง ๆ กัน ดังนี้

คาร์เตอร์ วิกูค (Good, 1959. 48) ให้ความหมายว่าทัศนคติคือความรู้สึกพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใด ๆ เช่น รัก เกลียด กลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ๆ

นิวคอมบ์ (New Comb, 1954. 128) กล่าวว่า "ทัศนคติซึ่งมีอยู่ในเฉพาะบุคคลนั้น ขึ้นกับลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่เขาได้รับ ทัศนคติของบุคคลนั้นอาจแสดงออกมาได้ทางพฤติกรรม ซึ่งเป็นไปในสองลักษณะคือ ลักษณะพึงพอใจหรือชอบ อันเป็นผลให้ผู้นั้นเกิดความพอใจรักใคร่อยากใกล้ชิดสิ่งนั้น ๆ เรียกว่าทัศนคติเชิงนิมิต (Positive Attitude) กับทัศนคติอีกแบบหนึ่งซึ่งแสดงออกมาในรูปของความไม่พึงพอใจ เบื่อหน่าย เป็นผลให้ผู้นั้นเกิดความชิงชัง ไม่อยากเข้าใกล้สิ่งนั้น ๆ เรียกว่า ทัศนคติเชิงนิเสธ (Negative Attitude)

สำหรับการก่อรูปของทัศนคตินั้น อัลพอร์ต (Allport, 1940. 180) กล่าวว่า ทัศนคติก่อรูปขึ้นได้โดย

๑. การเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมต่าง ๆ ของสังคม แล้วนำเอาสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นมาเป็นรากฐานของทัศนคติ

๒. การแบ่งแยกความรู้ที่ได้มาจากการประสบการณ์ของตนเอง เช่น เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมาคัมภีร์มองโลกในแง่ดี

๓. ประสบการณ์ที่ได้รับมาจากเดิม แทรกแรงในกำเค็หรือไม้ดี เช่นบุคคลที่ทำให้เกลียดมากมีลักษณะอย่างไร ก็มักมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบุคคลที่มีรูปร่างลักษณะเช่นนั้นด้วย

๔. การเลียนแบบ จินในที่สุดก็ยอมรับเอาทัศนคติของผู้ที่ถูกเลียนแบบไปเป็นทัศนคติของตนเอง เช่นการที่บุตรเลียนแบบบิดามารดาของตน เมื่อมีความที่ทัศนคติต่อบุคคลหรือสถานหนึ่งเช่นใด บุตรก็มักมีทัศนคติเช่นนั้นด้วย

ทัศนคติอาจแยกได้กว้าง ๆ เป็นสองประเภทคือ

๑. ทัศนคติทั่วไป (General Attitude) ได้แก่สภาพของจิตใจอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นแนวคิดประจำตัวของบุคคลคนนั้น ทัศนคติทั่วไปได้แก่ลักษณะของบุคลิกลักษณะกว้าง ๆ เช่นการมองโลกในแง่ดี การมองโลกในแง่ร้าย การเกรงในระเบียบประเพณีดั้งเดิม การนิยมความเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย ความนิยมในการใช้อำนาจแบบเผด็จการ เป็นต้น

๒. ทัศนคติเฉพาะอย่าง (Specific Attitude) ได้แก่สภาพทางจิตใจที่บุคคลมีต่อวัตถุสิ่งของ (Objects) บุคคลอื่น ๆ (Persons) สถานการณ์ (Situations) และสิ่งอื่น ๆ เป็นอย่าง ๆ ไป ทัศนคติในวงแคบเช่นนี้จะแสดงออกมาในลักษณะที่ว่าชอบหรือไม่ชอบ ถ้าชอบหรือเห็นว่าดีเรียกว่ามีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้น ๆ ถ้าไม่ชอบหรือไม่เห็นว่าดีเรียกว่ามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้น สำหรับทัศนคติประเภทนี้อาจกล่าวเฉพาะเจาะจงไปได้ว่า บุคคลนั้น ๆ มีทัศนคติอย่างไรต่อสิ่งนี้ ดังเช่นนักเรียนมีทัศนคติอย่างไรต่อวิชาคณิตศาสตร์ เด็กวัยรุ่นมีทัศนคติอย่างไรต่อโรงเรียน ครูมีทัศนคติอย่างไรต่อโรงเรียนมัธยมแบบประสม หรือนักเรียนมีทัศนคติอย่างไรต่อการเมืองของไทย เป็นต้น

ทัศนคติตามปกติจะมีความมั่นคงพอประมาณ แต่ถาสังคมและวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงยกย่นไปกับสภาพการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าว

เรมเมอร์ (Remmers, 1954: 398) ได้ศึกษาถึงความคงที่ของทัศนคติ ได้กล่าวว่า ทัศนคติสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ แต่ว่าในบางกรณีก็มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ทัศนคติเป็นสภาพจิตใจที่มีความมั่นคงพอใช้ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเป็นสิ่งที่ทำได้ยากแต่ก็ไม่ใช่สิ่งที่ยากจนทำไม่ได้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หากปรากฏว่าผู้เรียนมีทัศนคติอันไม่พึงประสงค์ ก็จำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องคิดอ่านแก้ไข เปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่ดีเหล่านั้น

คำว่า "การเมือง" พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๓: ๑๓๕-๑๓๖) ได้ อธิบายไว้ดังนี้

๑. การที่เกี่ยวกับรัฐหรือแผ่นดิน เช่นวิชาการเมือง ได้แก่วิชาว่าด้วยรัฐ การจัด ส่วนแห่งรัฐ และการดำเนินการแห่งรัฐ

๒. การบริหารประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับนโยบายในการบริหารประเทศ เช่น การเมืองระหว่างประเทศ ได้แก่การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ

๓. กิจการอำนาจ หรือการควบคุมการบริหารแผ่นดิน เช่นตำแหน่งการเมือง ได้แก่ ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่อำนาจหรือควบคุมการบริหารแผ่นดิน

จรรยา สุภาพ (๒๕๑๔: ๓) กล่าวว่า การเมือง (Politics) เป็นแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ การปกครอง และการใช้อำนาจ

เอนก เขียวถาวร (๒๕๑๔: ๔) กล่าวว่า "การเมืองเป็นภาพสะท้อนของความสัมพันธ์ของฐานะทางเศรษฐกิจของมนุษย์ในสังคม โดยไม่คำนึงว่าสังคมนั้นจะเป็นสังคมระดับประเทศ ระดับรัฐ หรือระดับเผ่า การเมืองงอกเงยขึ้นบนพื้นฐานของการดำรงอยู่ของเศรษฐกิจ ชีวิตเศรษฐกิจของสังคมเป็นรากฐานเบื้องต้น การเมืองเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างชั้นบน"

โวลิน (Wolin, 1960: 10-11) อธิบายว่า การเมืองเกี่ยวข้องกับสาระสำคัญ ๓ ประการคือ

๑. เป็นกิจกรรมที่บุคคลสนใจ อยู่กับการแสวงหาผลประโยชน์ด้วยการแข่งขันระหว่างบุคคลต่อบุคคล กลุ่มกันต่อกลุ่มคน สังคมทั้งสังคมต่อสังคมอื่น
๒. กิจกรรมซึ่งเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงและในสภาพที่ค่อนข้างขาดแคลน
๓. กิจกรรมในการแสวงหาผลประโยชน์ ซึ่งมีผลสะท้อนอย่างสำคัญต่อสังคมทั้งสังคมหรือส่วนใหญ่

คำจำกัดความทั้ง ๓ ข้อนี้ บรรพต วีระชัย กล่าวว่า เป็นคำจำกัดความที่สมบูรณ์ที่สุด และมีความหมายครอบคลุมทั้งในระดับกลุ่ม ระดับชาติ และระดับนานาชาติ สำหรับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญในคำนิยามคือ การแข่งขันและในสถานการณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง (สิริวัฒน์ วรรณานนท์, ๒๕๑๘: ๕๑)

นอกจากการพิจารณาถึงกิจกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นหลักแล้ว นักรัฐศาสตร์ยุคปัจจุบันที่สำคัญ ๆ อีกบางท่านอาจให้คำจำกัดความของ "การเมือง" ได้แตกต่างกันออกไปอีก เช่น

แลสเวลล์ (Lasswell, 1950: 3) ได้ให้นิยามคำว่า "การเมือง" คือการศึกษาเกี่ยวกับการมีอิทธิพลและการใช้อิทธิพลเพื่อผลประโยชน์บางประการ

อีสตัน (Easton, 1968: 129) กล่าวว่า การศึกษาเกี่ยวกับการเมืองนี้ก็คือ การศึกษาเกี่ยวกับการใช้อำนาจแบบจัดสรรส่วนค่านิยมและทรัพยากรต่าง ๆ ในสังคม

ดังนั้น การพิจารณาถึงความหมายของคำว่า "การเมือง" จึงค่อนข้างมีขอบเขตที่กว้างขวางและเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลายประเภทซึ่งแตกต่างกันออกไปในแต่ละชุมชนและสังคม

การศึกษาวิจัยทางด้านทัศนคติต่อการ เมือง

งานวิจัยภายในประเทศ สำหรับประเทศไทย มีผู้ศึกษาค้นคว้าเนื่องมาจากประชาชนเพิ่งจะเริ่มตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมในทางการเมืองและกระหายที่จะได้รับการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบในระยะ ๔-๕ ปีที่ผ่านมาเอง นักการเมืองและนักการศึกษาในแต่ละยุคสมัยยังไม่มี ความเข้าใจในผลดีและผลเสียต่อการที่จะสนับสนุนให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้มีความรู้ทางการเมืองที่ถูกต้อง งานการศึกษาและวิจัยทางการเมืองยังทำได้ไม่คล่องตัวนักเนื่องจากนิสิตนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานค้นคว้าวิจัยทางการเมืองยังไม่มั่นใจว่าจะได้รับการสนับสนุนโดยรอบรื้อน แม้ว่าจะเป็นงานทางค่านวิชาการอย่างแท้จริง

✓ สาย ภานุรัตน์ (๒๕๑๒: ๒๑-๒๒) ได้ทำการศึกษาถึงทัศนคติและค่านิยมทางการเมืองของครูในเขตกรุงเทพฯ-ธนบุรี ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าครูส่วนใหญ่สนใจในการเมืองมากพอสมควร เด็กไม่ค่อยสนใจทางการเมือง ครูที่ได้รับปริญญา มีความคิดเห็นแตกต่างและก้าวหน้ามากกว่าครูที่ไม่ได้รับปริญญา ครูที่มีอายุมากมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากครูที่มีอายุน้อย

อุเทน ปัญโญ (๒๕๑๓: ๓๐-๓๑) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการเมือง ในการศึกษาครั้งนี้ได้เปรียบเทียบทัศนคติระหว่างนิสิต ๓ กลุ่ม คือ นิสิตคณะรัฐศาสตร์ และนิสิตคณะอื่นที่เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์บ้าง กับนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์มาเลย นอกจากนั้นยังได้เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของนิสิตชั้นปีที่ ๑ กับนิสิตชั้นปีที่ ๔ และระหว่างนิสิตชายกับนิสิตหญิงอีกด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้ได้พบว่านิสิตคณะรัฐศาสตร์ กับนิสิตคณะอื่นที่ได้เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์มาบ้างแล้วมีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตคณะอื่นที่ไม่ได้เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์มาเลย มีทัศนคติต่อการเมืองต่ำกว่านิสิตทั้งสองกลุ่มแรก นิสิตชั้นปีที่หนึ่งกับนิสิตชั้นปีที่สี่มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน และนิสิตชายมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่านิสิตหญิง

ในทำนองเดียวกัน สำเนา ขจรศิลป์ (๒๕๑๔: ๔๐-๔๒) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของ
 นิติชนปริญญานิเทศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อการเมือง ได้สรุปผลดังนี้ นิติชนที่เรียนทางศิลป
 ศาสตร์โดยเฉลี่ย มีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่านิติชนที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ นิติชนปีที่ ๔ และ
 นิติชนปีที่ ๑ โดยเฉลี่ยแล้วจะมีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน นิติชนชายโดยเฉลี่ยแล้วมี
 ทัศนคติต่อการเมืองดีกว่านิติชนหญิง นิติชนปีที่ ๔ และนิติชนปีที่ ๑ โดยเฉลี่ยแล้วมีความ
 เข้าใจต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน และนิติชนที่มีความเข้าใจในการ
 ปกครองระบอบประชาธิปไตยจะมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่า

ส่วน สมชาย สิริพิพงศ์ (๒๕๑๔: ๒๗) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการ
 เมืองของอาจารย์วิทยาลัยครูส่วนกลางและวิทยาลัยครูในภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ สรุปผล
 ได้ดังนี้ อาจารย์ที่สอนวิชาในหมวดสังคมศึกษากับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น มีทัศนคติต่อการ
 เมืองไม่แตกต่างกัน อาจารย์ชายมีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกับอาจารย์หญิง อาจารย์ที่
 สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือมีทัศนคติต่อการเมืองแตก
 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ อาจารย์ที่วัยสูงอายุ วัยกลางคน และอ่อนวัย มี
 ทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ โกลด์เซน และคณะ (Goldsen and Others, 1960: 240) ได้ทำการศึกษาแนวความคิดของนิสิตนักศึกษาของสถาบันหลายแห่งในสหรัฐอเมริกา เช่น
 นิติชนชายจากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เท็กซัส ฟิสต์ มิชิแกน เบด ฮาวเวิร์ด เอสเคแกน
 *คาร์เม้าท์ คาโรไลนาเหนือ วูเมย์ และคอร์เนล ทั้งชายและหญิง ในการศึกษาครั้งนี้ คณะ
 ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาถึงการเลือกคู่อภิเษก การเลือกอาชีพ เศรษฐกิจ และการเมือง ผล
 การวิจัยทางด้านทัศนคติต่อการเมืองพบว่า นิติชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเมือง
 และมีแนวโน้มที่จะลดลงเรื่อย ๆ นิติชนประมาณครึ่งหนึ่งไม่ได้ตัดสินใจว่าจะเลือกพรรคใดบ้าง
 หรือพรรคใดไม่แคร์ และการที่นิติชนส่วนใหญ่จะนิยมพรรคการเมืองใดนั้นมักจะสอดคล้องกับพรรค
 ที่บิดาของตนได้ออกเสียงเลือกตั้ง

อี. ไรท์. เบคค (Bakke, 1966. 163-174) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาซึ่งได้มีส่วนแสดงออกซึ่งความคิดทางการเมืองในประเทศเม็กซิโก โคลัมเบีย ญี่ปุ่น อินเดีย อียิปต์ และอเมริกา พบว่านักศึกษาเหล่านี้จะมีอายุระหว่าง ๑๖-๒๕ ปีเป็นส่วนใหญ่ เกี่ยวกับวิชาที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาในแขนงวิชาสังคมวิทยา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และประวัติศาสตร์ มีแนวโน้มที่จะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับหรือแสดงออกซึ่งความคิดทางการเมืองมากกว่าพวกที่เรียนเกี่ยวกับการค้าหรือวิทยาศาสตร์

สุจิต บุญบงการ (Suchit Bunbongkarn, 1969: 164-187) ได้ทำการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยทัฟท์ สหรัฐอเมริกา ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของนิสิตสามกลุ่มคือ นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลุ่มหนึ่ง นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์กลุ่มหนึ่ง นิสิตที่เรียนทางรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์อีกกลุ่มหนึ่ง พบว่านิสิตกลุ่มที่เรียนทางรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์มีความสนใจและมีส่วนร่วมกับการเมืองมากกว่านิสิตอีกสองกลุ่ม

ทินพันธุ์ นาคะตะ (Thinapan Nakata, 1975: 305) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาไทย เพื่อทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกทางรัฐศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยแวนเคอร์บีลท์ สหรัฐอเมริกา โดยศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ๒ แห่งด้วยกันคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ โดยการศึกษาเฉพาะนิสิตนักศึกษาไทยที่เป็นเพศชาย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีการศึกษาสูงมากขึ้นเท่าใดยิ่งมีลักษณะอำนาจนิยมมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังคงมีความรู้สึกต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นยังพบว่านักศึกษาในวิชาวิทยาศาสตร์มีทัศนคติเป็นประชาธิปไตยมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษาในโรงเรียนทหารมีแนวโน้มไปในทางอำนาจนิยม ส่วนนักศึกษาวิชาสังคมศาสตร์อยู่ระหว่างขั้วปลายสุดของสองค่านนี้

จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้ประกอบการตั้งสมมุติฐานดังนี้

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

- * ๑. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงจะมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน
- ๒. นักเรียนในโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา จะมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน
- * ๓. นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน

เหตุผลเบื้องต้นซึ่งสมมุติฐาน

๑. เกี่ยวกับเพศ นับแต่อดีตมา เพศชายเป็นผู้ที่มีบทบาทในด้านการเมืองมากกว่าเพศหญิงมาตลอด จากการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ชายสมัครรับเลือกตั้งมากกว่าผู้หญิง แม้ปัจจุบันการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีบริหารประเทศโดยคณะปฏิรูปการปกครองก็ยังมีรัฐมนตรีที่เป็นเพศหญิงเพียง ๒ คนเท่านั้นในจำนวนรัฐมนตรีทั้งหมด ๑๔ คน และจากงานวิจัยของ สำเนา ขจรศิริ (๒๕๑๔. ๔๑) ซึ่งศึกษาทัศนคติของนิสิตชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อการเมือง ได้สรุปว่านิสิตชายโดยเฉลี่ยมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่านิสิตหญิง อุเทน ปัญญา (๒๕๑๓. ๓๑) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการเมืองก็สรุปไว้ว่า นิสิตชายมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่านิสิตหญิง จึงทำให้คาดหวังได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงน่าจะมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน

๒. เกี่ยวกับประเภทโรงเรียน โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว โรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา มักจะมีนโยบายและวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะด้านการปกครองและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ทำให้บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนแตกต่างกันออกไป ซึ่งน่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

ของเด็ก และจากการวิจัยพบว่า เพศมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการเมืองของนิสิตดังกล่าวแล้ว ดังนั้นประเภทของโรงเรียนซึ่งแบ่งแยกตามเพศจึงอาจจะถือเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานได้ว่า นักเรียนในโรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษา จะมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน

๓. เกี่ยวกับความรูพื้นฐานทางการเมืองของนักเรียน เนื่องจากยังไม่เคยมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกเลย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจใคร่ศึกษาในเรื่องนี้ จากการวิจัยของ ทินพันธุ์ นาคะตะ (Thinapan Nakata, 1975: 187) ที่ได้ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติในช่วงเวลาต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงของทัศนคตินักศึกษาเมื่อเลื่อนชั้นขึ้นไปว่า นักศึกษาปีหนึ่งมีทัศนคติทางประชาธิปไตยอย่างไร และภายในเวลาสี่ปีจะมีความแตกต่างระหว่างทัศนคติของนักศึกษาปีแรกกับปีสุดท้ายหรือไม่อย่างไร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีการศึกษาสูงมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งมีลักษณะอำนาจนิยมมากขึ้นเท่านั้น และมีความรู้สึกต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่านักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่างกันน่าจะมีผลทำให้ทัศนคติต่อการเมืองของนักเรียนแตกต่างกันได้

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้สุ่มมาจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๑๕ ของโรงเรียนรัฐภาคส่วนกลาง ซึ่งเลือกมาโดยวิธี Unproportional Stratified Random Sampling ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน ๘๖๐ คน ชาย ๒๑๘ คน หญิง ๖๔๒ คน จำแนกตามโรงเรียนดังต่อไปนี้

ตาราง ๑ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและเพศ

โรงเรียน	ประเภท	จำนวน		รวม
		ชาย	หญิง	
โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์	ชาย	๓๒	—	๓๒
โรงเรียนปทุมคงคา	ชาย	๓๒	—	๓๒
โรงเรียนสตรีวิทยา	สตรี	—	๘๔	๘๔
โรงเรียนศึกษานารี	สตรี	—	๖๖	๖๖
โรงเรียนบดินทรเดชา	สหศึกษา	๔๔	๔๖	๙๐
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	สหศึกษา	๒๒	๕๕	๗๗
รวม		๒๑๘	๖๔๒	๘๖๐

รวม ๘๖๐

80 200

๗:๑๕ ๙:๑

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

๑. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจและความสนใจเกี่ยวกับการเมืองปัจจุบันของไทย เป็นข้อสอบที่ใช้สำหรับแบ่งกลุ่มนักเรียน จำแนกตามความรู้พื้นฐานทางการเมืองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๓ กลุ่มคือ กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูง ได้แก่ผู้ที่สอบได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) ที่ ๗๕ ขึ้นไป ซึ่งจะได้อะแนนในการทดสอบตั้งแต่ ๑๖ คะแนนขึ้นไป กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองในระดับกลาง ได้แก่ผู้ที่สอบได้คะแนนระหว่างเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๕๕-๗๔ ซึ่งได้อะแนนในการทดสอบตั้งแต่ ๑๓-๑๕ คะแนน และกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ ได้แก่ผู้ที่ได้อะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๒๕ ลงมา ซึ่งได้อะแนนในการสอบตั้งแต่ ๑๒ คะแนนลงมา

✓ ๒. แบบสอบถามทัศนคติ แบ่งเป็นสองตอน

ตอนที่ ๑ ถามทัศนคติต่อการเมืองของไทย เป็นข้อความที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อการเมืองของไทย โดยให้นักเรียนประเมินว่าตนเองมีความรักเห็น หรือมีความรู้สึกต่อข้อความนั้นอยู่ในระดับใด ในตารางประมาณ ๕ ระดับ (ดูภาคผนวก ข.)

ตอนที่ ๒ ถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและสอบถามความภาคภูมิใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนรู้เรื่องการเมืองในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ดูภาคผนวก ข.)

๑๘/๕/๖๓ ๑๘

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบทดสอบและแบบสอบถามทุกชุด ได้ดำเนินการเป็นชั้น ๆ ดังนี้

๑. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ข่าวสาร จากสื่อมวลชนทุกประเภท และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเมืองของไทย

๒. กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถาม

๓. สร้างแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ถูกต้องเหมาะสมของแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ได้วางไว้

๔. นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ได้สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๔ ท่านตรวจแก้ไข เพื่อให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยกำหนดเกณฑ์ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๔ ท่านดังนี้

๔.๑ เป็นผู้มีความรู้ทางด้านการศึกษารัฐศาสตร์ หรือสังคมวิทยา หรือ

๔.๒ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและมีความสนใจเกี่ยวกับการวัดผล คติหรือการเมือง เป็นอย่างใด

การทดลองเครื่องมือ

งานที่ไปทำมาเพื่อหาข้อ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบและแบบสอบถามจำนวนชุดละ ๔๐ ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๑๕ โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๐ คน ชาย ๕๒ คน หญิง ๓๓ คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ดังนี้

๑. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจและความสนใจเกี่ยวกับการเมืองปัจจุบันของไทย ซึ่งสร้างเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก แล้วหาค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า .๒๐ ขึ้นไป และมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .๓๐-.๕๐ ได้จำนวน ๒๐ ข้อ แล้วนำเฉพาะข้อสอบที่เลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี Kuder Richardson 21 (KR21) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๕๓

๒. แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการเมืองของไทย ได้ทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้วิธีการส่วนวิฤติ (t -test) เป็นสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบ จากการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ กลุ่มละ ๒๕ เปอร์เซนต์ของจำนวนทั้งหมดแล้วเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีคุณภาพสูง ๆ คือมีค่า t ตั้งแต่ ๒.๒๖ ขึ้นไป ได้จำนวน ๒๐ ข้อ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อที่มีคุณภาพสูงที่เลือกไว้มาหาความเชื่อมั่นโดยวิธี Alpha-Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๗๖๓๘

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเรื่องมื่อทั้งหมดคือ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองของไทย แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการเมืองของไทย และแบบสอบถามข้อเท็จจริงบางประการเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ราชทั้งความถี่เห็นเกี่ยวกับวงจรชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษา ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงนำผลที่ได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามมาตรวจวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วจึงนำค่าคะแนนที่ได้จากการตรวจนั้นมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำกับข้อมูล

๔๔ ๖ เครื่องมือ

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้ดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูลดังนี้

๑. พิจารณาเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่ตอบอย่างสมบูรณ์

๒. ตรวจสอบแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจต่อการเมืองของไทย ซึ่งคะแนนที่ได้ถือว่าเป็นการจำแนกความรู้พื้นฐานทางการเมืองของนักเรียน ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียนจำแนกตามความรู้พื้นฐานทางการเมืองของนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่มคือ กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูง กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองปานกลาง และกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ

การเมืองต่ำ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า Percentile ที่ ๗๕ ขึ้นไปถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐาน
 X ทางการเมืองสูง ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า Percentile ที่ ๒๕ ลงไปเป็นกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐาน
 ทางการเมืองต่ำ และกลุ่มที่อยู่ระหว่าง Percentile ที่ ๒๕ ถึง ๗๕ เป็นกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐาน
 ทางการเมืองปานกลาง ซึ่ง Percentile ที่ ๗๕ จะมีค่าคะแนนเท่ากับ ๑๕.๗๕๒๒
 Percentile ที่ ๒๕ จะมีค่าคะแนนเท่ากับ ๑๑.๕๖๔๔

✓ ๓. ตรวจสอบและให้คะแนนแบบสอบถามทัศนคติ เพื่อพิจารณาทัศนคติว่านักเรียนใดมี
 ทัศนคติต่อการเมืองเป็นอย่างไร และเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง
 ตามกลุ่มต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ในจุดมุ่งหมาย โดยคำนึงวิธีการดังนี้

๓.๑ วิเคราะห์ความถี่ของแบบสอบถามทัศนคติเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ได้
 คำแนะนำการวิเคราะห์ตามวิธีของ เบสต์ (Best, 1959: 188)

X ๓.๒ หากความถี่ของแต่ละข้อของรายการใดแล้วทำเป็นร้อยละ

๓.๓ คุณค่าร้อยละในแต่ละข้อของควยคะแนนประจำข้อดังนี้

เห็นควยอย่างยิง ๕ 4

เห็นควย ๔ 3

ไม่แน่ใจ ๓ ๓

ไม่เห็นควย ๒ 2

ไม่เห็นควยอย่างยิง ๑ 1

๓.๔ รวมผลพิชิตได้ทั้ง ๕ ข้อของแต่ละข้อคำถามเป็นค่าความสำคัญที่ถูกต้อง
 ประเมินในแต่ละข้อของแบบสอบถาม

๓.๕ ในการพิจารณาค่าความสำคัญว่าจะอยู่ในระดับใด ถือเกณฑ์ดังนี้

เห็นควยอย่างยิง ๕๕๐-๕๐๐

เห็นควย ๓๕๐-๔๕๕.๕๕

ไม่แน่ใจ ๒๕๐-๓๕๕.๕๕

ไม่เห็นด้วย ๑๕๐-๒๔๔.๕๕

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ๑๐๐-๑๔๔.๕๕

๔. จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกตามตัวแปรทาง ๆ และทดสอบความแตกต่างของทัศนคติ
ต่อการเมืองของไทย ตามตัวแปรดังนี้

๔.๑ เพศชาย เพศหญิง

๔.๒ ประเภทโรงเรียน แบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ

๔.๒.๑ ประเภทโรงเรียนชาย

๔.๒.๒ ประเภทโรงเรียนสตรี

๔.๒.๓ ประเภทโรงเรียนสหศึกษา

๔.๓ ความรู้พื้นฐานทางการเมือง แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มคือ

๔.๓.๑ กลุ่มสูง

๔.๓.๒ กลุ่มกลาง

๔.๓.๓ กลุ่มต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยโท ๔๕๖

๑. ค่าสถิติพื้นฐาน (Ferguson, 1966 46-67) ได้แก่

— ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

— ค่าความแปรปรวน (Variance)

— ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๒. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธี Alpha-Coefficient

๓. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจโดยวิธี Kuder-Richardson 21 (KR21)

๔. หากอ่านาจำแนกเป็นรายข้อ โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้ t-test (Edwards, 1950: 151)

๕. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

๕.๑ หากความแตกต่างระหว่างกลุ่มสองกลุ่มโดยใช้ t-test (Edwards, 1950: 151)

๕.๒ หากความแตกต่างระหว่างกลุ่มสามกลุ่มโดยใช้ F-test (Edwards, 1950: 181)

ถ้าพบว่าคะแนนของตัวแปรที่ทำการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็จะสามารถเปรียบเทียบในแต่ละกลุ่มโดยใช้ Studentized Range Statistic แบบ Newman-Kuel Method (Winer, 1962: 103)

๖. การหอยละ ส่วนจากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่รวมทั้งหมด}} \times 100$$

บทที่ ๔

✓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

✓ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล จึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

t แทน ค่าที่พิจารณาใน t -distribution

F แทน ค่าที่พิจารณาใน F -distribution

$\times SS$ แทน Sum of Square

$\times MS$ แทน Mean of Square

$\times df$ แทน Degree of Freedom

r_{++} แทน ความเชื่อมั่นของ เครื่องมือ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอตามลำดับสมมติฐาน พร้อมทั้งแปลความหมายประกอบเป็นตอน ๆ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์แบบสอบถามทัศนคติและหาค่าสถิติมาตรฐาน (ตารางที่ ๑ หน้า ๑๖)
๒. ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการ เมืองของไทย
๓. เปรียบเทียบทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการ เมืองของไทย

๔๔. ข้อเท็จจริงบางประการเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่อาจเป็นเหตุซึ่งมีผลต่อทัศนคติของ
กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเมืองของไทย พร้อมทั้งความกึกก้องเพิ่มเติมการที่จะให้มีการสอนเรื่องลัทธิ
การเมืองในโรงเรียน

การวิเคราะห์แบบสอบถามทัศนคติและหากาสถิติพื้นฐาน

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทัศนคติต่อการเมืองของไทยซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน ๔ ท่านได้ตรวจแก้ไขในด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว ไปสอบถามกับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนบางกะปิจำนวน ๑๕ คน แล้วนำมาทำการ
วิเคราะห์ดังนี้

๑. วิเคราะห์หากาอำนาจจำแนก ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อความของแบบสอบถาม
เป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาความจำแนกของข้อคำถามนั้น ๆ โดยใช้
อัตราส่วนวิกฤติ (+) เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มสูง
และกลุ่มต่ำ กลุ่มละ ๒๕ เปอร์เซนต์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จากนั้นจึงเลือกเฉพาะข้อที่มี
อำนาจจำแนกสูง คือมีค่า $+ \geq 0.4$ ขึ้นไปได้ทั้งหมด ๒๐ ข้อ

๒. วิเคราะห์หากาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร
การหาความสัมพันธ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) พบว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อ
มั่นเท่ากับ .๘๖๓๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง ๒

ตาราง ๒ ค่าความเชื่อมั่นและค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการ เมืองของไทย ซึ่งได้จากการทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น

แบบสอบถาม	จำนวนข้อ	$\bar{X}$	S^2	S	r_{tt}
แบบสอบถามทัศนคติ	20	71.2533	67.5758	8.2205	.7634

จากตาราง ๒ แสดงว่าแบบสอบถามทัศนคติต่อการ เมืองของไทยมีค่าความเชื่อมั่นสูง (.๗๖๓๔) พอที่จะใช้วัดทัศนคติต่อการ เมืองของไทยได้

๒) การวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียนที่สมัครการ เมืองของไทย

การวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียนที่สมัครการ เมืองของไทย กระทำโดยวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องเพื่อหาความมากน้อยของทัศนคติของนักเรียนที่สมัครการ เมืองของไทย ตามวิธีของ เบสท์ (Best, 1959: 190-199) ได้เสนอเกณฑ์สำหรับพิจารณาความสำคัญไว้ดังนี้

๑. ถ้าข้อความใดมีความสำคัญเป็น $0.00 - 0.99$ ถือว่าทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเรื่องนั้นไม่สำคัญ

๒. ถ้าข้อความใดมีความสำคัญเป็น $0.00 - 0.99$ ถือว่าทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเรื่องนั้นไม่สำคัญ

๓. ถ้าข้อความใดมีความสำคัญเป็น $0.00 - 0.99$ ถือว่าทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเรื่องนั้นปานกลาง

๔. ถ้าขอความถี่ในการให้ความสำคัญเป็น ^{๒๖๐-๓๕๐} ~~๕๐-๕๕๐~~ ถือว่าทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเรื่องนั้นดี ๘.๖

๕. ถ้าขอความถี่ในการให้ความสำคัญเป็น ^{๕.๕-๕.๖} ~~๕๐-๕๐๐~~ ถือว่าทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเรื่องนั้นไม่ดี ๘.๖

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง ๓ ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติต่อการเมืองของไทยเป็นอย่างดี กล่าวคือนักเรียนส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการกิจกรรมที่ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเห็นควรรัฐบาลควรให้ความสำคัญสนับสนุนประชาชนในการศึกษาเรื่องลัทธิการเมืองที่เป็นประโยชน์ต่อการระดมการปกครองประเทศมากเป็นพิเศษ (ค่าความสำคัญ ๕๖๔.๓๓ และ ๕๓๑.๕๖) กับตั้งใจที่จะไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งถ้ามีการเลือกตั้ง (ค่าความสำคัญ ๕๕๕.๒๖) และมีความอดิรักต่อการลงคะแนนเสียงภายในประเทศขณะนั้นปานกลาง (ค่าความสำคัญ ๒๖๔.๓๔)

ตาราง ๓ พัฒนาศักยภาพนักเรียนพหุวัฒนธรรมตามโครงการเมื่องของไทย

อันดับ	รายการ	มาตรฐานพัฒนา (ร้อยละ)					ค่า ความสำคัญ
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่สนใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
๑	ประชาธิปไตยเป็นระบบการปกครองที่เหมาะสม ที่สุดสำหรับประเทศไทย	๕ 1๐๕ ๒๑.๕๖	๗ 1-2.6 ๔๓.๓๐	๖ 4๖.๖๖ ๑๕.๔๓	๕ 2๑.๑๖ ๑๕.๔๓	3.๐4 ๓.๐๔	๓๖๕.๖๕ /
๒	ประชาธิปไตยทำให้มีโอกาสเลือกบุคคลมา ทำงานได้อย่างเหมาะสม	- ๕.๖๕	๕๖.๓๔	๒๖.๖๑	๑๘.๐๔	๒.๑๓	๓๓๖.๓๐
๓	คนไทยมีความรับผิดชอบในสิทธิและหน้าที่ของ ตนเอง	๓.๔๘	๑๒.๘๓	๒๖.๓๐	๔๒.๘๓	๑๔.๕๓	๒๔๓.๘๒
๔	การปกครองระบอบประชาธิปไตยเหมาะสมกับ คนไทยมากกว่าระบอบอื่น ๆ	๑๖.๓๔	๔๒.๖๑	๑๕.๓๕	๑๘.๔๘	๒.๘๓	๓๔๑.๕๖
๕	ประเทศไทยควรมีการปกครองระบบ ประชาธิปไตยที่พัฒนาขึ้นเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร	๑๕.๔๓	๕๕.๘๓	๑๓.๔๘	๑๓.๒๖	๑.๕๖	๓๖๕.๕๖

ตาราง ๓ (ต่อ)

อันดับ	รายการ	มาตราสองประเภทค่า (ร้อยละ)					ค่า ความสำคัญ
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
๖	๖ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและตามมติ สภานิติบัญญัติในการลงคะแนนเสียง ทางจะใช้สิทธิของตน เสมอ						
๗	๗ การไม่ออกเสียงเลือกตั้งไม่ถอยจะมีความสำคัญ มากเกินกว่าความทราบความคิดเห็นจะเลือกไม่ เลือก	๖๑.๕๖	๓๒.๕๓	๕.๓๕	๐.๒๒	๐.๖๕	๕๕๕.๒๒
๘	๘ ไม่ควรมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีก เพราะจะก่อให้เกิดความวุ่นวายและเกิดความ ไม่สงบในบ้านเมือง	๒.๓๙	๖.๕๒	๕.๕๙	๕๕.๓๕	๕๒.๑๙	๕๑๙.๓๕
๙	๙ ประชาชนมีความรู้เรื่องการเมืองมีที่ทราบ รวมมอกับรัฐบาลในการปกครองประเทศ	๕.๒๒	๑๑.๐๕	๑๕.๙๕	๕๐.๕๙	๒๕.๐๕	๓๙๕.๕๓
		๑๕.๙๕	๓๕.๐๕	๒๕.๕๑	๑๕.๖๕	๒.๖๑	๓๕๖.๙๕

ตาราง ๓ (ต่อ)

อันดับ	รายการ	มาตราส่วนประมาณค่า (ร้อยละ)					ค่า ความสำคัญ
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย- อย่างยิ่ง	
๑๐	ควรมีกิจกรรมที่ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น	๔๔.๗๘	๔๔.๑๓	๒.๓๔	๒.๖๑	๑.๐๔	๕๖๔.๑๗
๑๑	รัฐบาลควรให้ความสนับสนุนประชาชนในการศึกษาเรื่องสิทธิการเมืองที่ไม่ประนีประนอมต่อระบอบการปกครองประเทศเป็นอย่างดี	๓๔.๗๘	๕๔.๕๗	๓.๗๐	๑.๓๐	๐.๖๕	๔๓๑.๕๒
๑๒	การวางแผนปรับปรุงระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยตามขั้นตอนของรัฐบาลปัจจุบันเหมาะสมที่สุด	๔.๕๗	๕๐.๐๐	๓๐.๕๓	๑๓.๔๘	๒.๕๒	๓๓๒.๖๑
๑๓	ท่านพอใจกับการปกครองและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นอยู่โดยทั่วไปในขณะนี้	๑๐.๕๓	๔๓.๕๒	๑๖.๗๔	๑๔.๓๕	๑๐.๕๒	๓๗๔.๓๕

ตาราง ๓ (ต่อ)

อันดับ	รายการ	มาตรการตามประมาณการ (ร้อยละ)					ค่า ความสำคัญ
		เพิ่มด้วย อย่างยิง	เพิ่มด้วย	ไม่ สนใจ	ไม่ เพียงพอ	ไม่เพียงพอ อย่างยิง	
๑๔	ด้านรัฐวิสาหกิจต่อสถานการณ์ภายนอกภายใน ประเทศขณะนี้	๑๘.๗๐	๓๘.๐๔	๕.๕๙	๒๗.๑๙	๖.๕๒	๒๒๔.๗๘
๑๕	ระบบการปกครองบ้านเมืองขณะนี้ เสรีภาพของบ้านมากเกินไป	๑๐.๘๙	๑๘.๗๐	๑๕.๖๕	๔๙.๖๑	๓.๑๙	๓๒๑.๕๒
๑๖	ประชาชนทุกคนควรมีความสมมุติฐานและได้ ความร่วมมือกับรัฐบาลในการปฏิบัติตามนโยบาย ต่าง ๆ เสมอ	๒๗.๓๕	๔๖.๗๔	๑๓.๗๐	๕.๑๓	๓.๐๔	๓๙๓.๓๐
๑๗	นักวิจัยพอใจในสถิติและเสรีภาพที่ตนได้รับ ในขณะนั้นแล้ว	๓.๘๓	๔๘.๕๑	๑๓.๔๘	๒๐.๒๒	๕.๕๙	๓๒๕.๒๒

ตาราง ๓ (ต่อ)

อันดับ	รายการ	มาตรการส่งเสริมการค้า (ร้อยละ)					ค่า ความสำคัญ
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
๑๘	ปัจจุบันท่านไม่คิดว่าที่จะพูดคุยหรือวิพากษ์วิจารณ์ เรื่องทางการเมืองภายในของท่านเอง	๘.๒๒	๑๔.๓๕	๑๒.๓๘	๔๔.๓๘	๒๐.๒๒	๓๕.๓๕
๑๙	การปฏิบัติงานของรัฐบาลไม่ว่าเรื่องใด ๆ ก็ เป็นไปตามนโยบายที่ตนเห็นชอบ	๔.๓๕	๔๓.๑๓	๓๓.๔๘	๑๐.๐๐	๕.๐๐	๓๓.๔๘
๒๐	ถ้อยแถลงของรัฐบาลหรือทางราชการย่อมเป็น สิ่งที่เชื่อถือได้มาก	๖.๐๙	๒๒.๕๒	๔๑.๕๒	๑๓.๔๓	๑๖.๔๔	๓๐.๔๔
	เฉลี่ยทั้ง ๒๐ รายการ	๑๖.๓๘	๓๕.๔๘	๑๓.๓๘	๒๐.๑๕	๑๖.๔๔	๓๕.๔๘

เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญโดยเฉียดพบว่า ทักษะการเขียนที่นักเรียนมีต่อการเมืองของ
ไทยมีความสำคัญ ๓๕.๔๔ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย อันแสดงว่าโดยส่วนรวมนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติต่อการเมืองปัจจุบันของไทย

การเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีต่อการเมืองของไทย
เพื่อเป็นการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ ๑ ที่ว่า "นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติ
ต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน" เมื่อจำแนกข้อมูลความพึงพอใจกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาเปรียบเทียบ
ค่าเฉลี่ยโดยใช้ t -test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง ๔

ตาราง ๔ การเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

	N	$\bar{X}$	S	df	χ^2 SE	t
นักเรียนชาย	218	69.38	7.95	458.00	0.74	3.25**
นักเรียนหญิง	242	71.78	7.83			

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๔ พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อ
การเมืองของไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งสอดคล้องตามสมมุติฐาน
การวิจัยที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยมากกว่านักเรียนชาย

การเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียน
สหศึกษา ที่มีต่อการเมืองของไทย เพื่อเป็นการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ ๒ ที่ว่า "นักเรียน
ในโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี โรงเรียนสหศึกษา จะมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน

กัน" เมื่อได้จำแนกข้อมูลตามประเภทโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างแล้ว นำมาเปรียบเทียบโดยใช้ F-test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง ๕

ตาราง ๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการเมืองของไทย ของนักเรียนโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างโรงเรียน	2	185.22	92.61	1.46
ภายในกลุ่มโรงเรียน	457	28984.73	63.42	
รวม	459	29169.95		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๕ พบว่านักเรียนโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา มีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา ที่ต่อการเมืองของไทยไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่างกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๓ ที่ว่า "นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่างกันจะมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน" เมื่อจำแนกข้อมูลตามความรู้พื้นฐานทางการเมืองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๓ กลุ่มคือ กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูง ปานกลาง และต่ำ แล้วนำมาเปรียบเทียบโดยใช้ F-test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง ๖

ตาราง ๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักเรียนที่มี
ความรู้พื้นฐานทางการ เมืองต่างกัน ที่มีต่อการเมืองของไทย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	902.99	451.50	7.28**
ภายในกลุ่ม	457	28345.17	62.02	
รวม	459	29248.16		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๒ พบว่านักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการ เมืองต่าง
กันมีทัศนคติต่อการ เมืองของไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ดังนั้นจึงได้
ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มโดยใช้ Studentized Range
Statistic ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง ๓

ตาราง ๗ การทดสอบความแตกต่างทัศนคติต่อการเมืองของไทยในแต่ละภูมิภาค ระหว่าง
นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่างกัน

ความรู้พื้นฐานทางการเมือง				
	คะแนนเฉลี่ย	กลุ่มต่ำ	กลุ่มกลาง	กลุ่มสูง
		68.99	70.66	72.58
กลุ่มต่ำ	68.99	-	1.67	3.59**
กลุ่มกลาง	70.66		-	1.92
กลุ่มสูง	72.58			-
	r		2	3
	q99 (r, 457)		3.64	4.12
	$\sqrt{\frac{MSW}{n}}$			
		.q99(r, 457)	2.34	2.64

** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๗ พบว่านักเรียนกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูง และกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ มีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๑ โดยนักเรียนกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูงมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองปานกลาง กับกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูง และกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองปานกลาง กับกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นบางประการของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเมืองของไทย

จากแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงอันเป็นลักษณะส่วนตัว พร้อมกับความคิดเห็นบางประการของกลุ่มตัวอย่าง ได้นำมาประกอบการพิจารณาในความคิดที่เกี่ยวกับมูลเหตุที่จะส่งผลถึงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

บทความของกุ่มตัวอย่างยอมให้ลูก ๆ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งในเรื่องราวต่าง ๆ ได้ร้อยละ ๙๖.๕๒

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าโรงเรียนควรสอนเรื่องสิทธิการเมืองแก่นักเรียนร้อยละ ๘๗.๑๗

บทความของกุ่มตัวอย่างได้ปลูกฝังอบรมให้ลูก ๆ เคารพเชื่อฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่โดยชาติวุฒิ วัชวุฒิ และคุณวุฒิเสมอ ร้อยละ ๙๗.๘๓

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสื่อมวลชนได้ให้ความรู้ทางการเมืองการปกครองของประเทศอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ ๖๒.๘๓

กลุ่มตัวอย่างติดตามข่าวสารการเมืองและข่าวการเมืองการวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์เกือบทุกวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๙

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ที่มาจากการเมืองของไทย
๒. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีต่อการเมืองของไทย
๓. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนในโรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษา ที่มาจากการเมืองของไทย
๔. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของไทยของนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๑๔ สังกัดโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง จำนวน ๔๖๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มีเครื่องมือ ๒ ชุดคือ

๑. ข้อทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจและความสนใจเกี่ยวกับการเมืองของไทยของนักเรียน เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความรู้พื้นฐานทางการเมือง

๒. แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเมืองของไทย แบ่งเป็นสองตอน ตอนแรกถามเกี่ยวกับทัศนคติ ตอนที่สองถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงบางประการของนักเรียน และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนว่าโรงเรียนควรสอนเรื่องลัทธิการเมืองแก่นักเรียนหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. วิเคราะห์ค่าความสำคัญเพื่อหาทิศทางและปริมาณของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเมืองของไทย

๒. การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อการเมืองของไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิง ใช้ t -test

๓. การทดสอบเพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติที่มีต่อการเมืองของไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในโรงเรียนชาย นักเรียนในโรงเรียนหญิงและนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษา ใช้ F -test

๔. ใช้ Studentized Range Statistic เพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อการเมืองของไทยในแต่ละคู่ ในกรณีทีค่าสถิติ F มีนัยสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๑. เมื่อวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเมืองของไทยพบว่า โดยส่วนรวมแล้ว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติที่คัดค้านการเมืองของไทย (มีความสำคัญเฉลี่ย ๓๕๕.๘๘)

๒. เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเมืองของไทยระหว่างกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ พบว่า

๒.๑ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยมากกว่านักเรียนชาย

๒.๒ นักเรียนในโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสตรีศึกษา มีทัศนคติต่อการเมืองของไทยไม่แตกต่างกัน

๒.๓ นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูง และนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ มีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูงมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยมากกว่านักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองปานกลาง กับกลุ่มนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูงหรือต่ำ พบว่ามีทัศนคติต่อการเมืองของไทยไม่แตกต่างกัน

๓. เมื่อวิเคราะห์ข้อเท็จจริงบางประการเกี่ยวกับตัวนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างพบว่า โดยปรกติแล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจติดตามข่าวสารการเมืองและข่าวทางราชการจากวิทยุและหนังสือพิมพ์เกือบทุกวัน ส่วนทางโทรทัศน์นั้นมีส่วนหนึ่งที่ได้อีกตามทุกวัน และอีกส่วนหนึ่งนาน ๆ ครั้ง กลุ่มที่ตอบว่าติดตามนาน ๆ ครั้งนั้นส่วนใหญ่นั้นไม่มีโทรทัศน์

นิคามารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมให้ลูก ๆ ได้แสดงความคิดเห็นโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ ได้

นิคามารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ปลูกฝังอบรมให้ลูก ๆ เคารพเชื่อฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยซาธุฎิ วัยวุฒิ และอุณวุฒิ

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนควรสอนเรื่องสิทธิการเมืองแก่นักเรียน และมีความเห็นว่าสื่อมวลชนได้ให้ความรู้ทางการเมืองการปกครองประเทศแก่พวกเขาในระบอบปกปิด

อภิปรายผล

การศึกษาทัศนคติต่อการเมืองครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาขั้นต้น โดยมีกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เพศ ประเภทโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการเมืองของนักเรียนซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ กับทัศนคติต่อการเมืองซึ่งเป็นตัวแปรตาม เพราะฉะนั้นผลการวิจัยและการอภิปรายผลจึงจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มตัวอย่างนี้เท่านั้น

ผลการวิจัยที่พบว่า โดยส่วนรวมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางมีทัศนคติต่อการเมือง การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นหลังวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ มาจนถึงวันที่นักเรียนตอบแบบสอบถาม ทำให้นักเรียนได้เห็นสภาพบ้านเมืองที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น มีขั้นตอนในการรักษาความสงบขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีความสามัคคี มีความเสียสละ และมีความร่วมมือร่วมใจกันทั้งประชาชนและผู้บริหารประเทศ ผู้บริหารประเทศระดับรัฐมนตรีมีการทำงานเพื่อพัฒนาประเทศกันอย่างจริงจัง แม้ว่าจะอยู่ในระยะเริ่มต้นยังไม่ปรากฏผลงานชัดเจน แต่จากหลักการและการลงมือปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจจริงทำให้นักเรียนเกิดภาพพจน์และเกิดความหวังที่ดีต่อสภาพความเป็อยู่ของบ้านเมืองในอนาคต ซึ่งแตกต่างกับความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นหลังวันที่ ๑๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖ จนกระทั่งถึงวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงในครั้งนั้นประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ต่างก็ใจ พอใจ และเห็นด้วยต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ได้รับกันมาตั้งแต่ต้นในระบอบเริ่มต้นนั้น แต่ช่วงเวลาต่อมาทั้งประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ส่วนใหญ่ต่างก็ต้องการเอกราชและเบ็ดเตล็ดต่อความวุ่นวายของกลุ่มบุคคลกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งซึ่งมีนิสิตนักศึกษา

บางกลุ่ม ประชาชนบางกลุ่มที่อาศัยสิทธิจากความเป็นประชาธิปไตยที่ได้รับก่อความไม่สงบ ทำความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและผู้บริหารประเทศ จนรัฐบาลไม่มีเวลาที่จะพัฒนาบ้านเมือง และต้องใช้ เวลาส่วนใหญ่กับการแก้ไขความไม่สงบวุ่นวายนั้น กลุ่มบุคคลเหล่านี้แสดงสิทธิตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อบำบัดการปลุกระดมมวลชนเพื่อสร้างฉันทิพลและผลประโยชน์ให้กับตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็สร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้นระหว่างประชาชนกับรัฐบาลจนกระทั่งประชาชนที่รู้ทันโกรธแค้นและไม่ยอมให้ความร่วมมือ และเกิดความวุ่นวายจนเป็นข่าวทางสื่อมวลชนอยู่เสมอ รัฐบาลไม่สามารถจะแก้ไขสถานการณ์วุ่นวายเหล่านั้นได้ เนื่องจากนักการเมืองในกลุ่มของรัฐบาลก็แตกแยกเป็นหลายพรรคหลายพวกและต่างแข่งขันแย่งชิงดีชิงเด่นกัน โจมตีกันเอง รัฐบาลต้องคอยหาทางระงับเสถียรภาพของตนเองและแก้ไขวิกฤติการณ์ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา กลุ่มนักการทหารก็มีไปให้หลักมันให้รัฐบาลได้รับการประกันในเสถียรภาพมากนักเนื่องจากแตกแยกกันหนุนหลังนักการเมืองต่างพรรคกับ จนประชาชนเอือมระอาต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยและเกิดความไม่แน่ใจว่าประชาธิปไตยจะเหมาะสมกับประเทศไทยอย่างแท้จริง ประชาชนผู้ทรงความรู้หลายท่านเห็นว่าน่าจะมีการวางรากฐานความรู้และการปฏิรูปตามระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนให้มีความเข้าใจลึกซึ้งและถูกต้องเสียใหม่ แต่ก็ไม่มีใครสามารถจะดำเนินการตามความนึกเห็นได้ในที่สุด เมื่อมีการปฏิรูปการปกครองใหม่ในวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙ สถานะทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไป ระบอบประชาธิปไตยได้รับการวางรากฐานใหม่ การดำเนินงานในระยะเริ่มต้นแม้ว่าจะไม่เป็นประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์แต่ประชาชนส่วนใหญ่ก็พอใจ เพราะเห็นว่าเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศชาติในปัจจุบัน กลุ่มฉันทิพลต่าง ๆ ถูกกริบอบเสถียรภาพบางประการแต่ก็เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง เนื่องจากรัฐบาลมีเวลาในการพัฒนาประเทศได้เต็มที่ กลุ่มนักการทหารสามัคคีกันและร่วมมือกันแข็งแรงในการที่จะธำรงเสถียรภาพของรัฐบาลให้ปฏิบัติงานในการบริหารประเทศโดยไม่ต้องกังวลต่ออำนาจการปราบปรามหรือแก้ไขความวุ่นวายจากการก่อกวนทั้งภายในและภายนอกมากนัก ดังนั้นนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางจึงได้ใกล้ชิดและรู้เห็นเหตุการณ์ทางการเมืองทั้งสองระยะ และอาจ

นำมาเปรียบเทียบกันถึงผลก็ผลเสียจนตกสนใจเลือก แล้วใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างทัศนคติ
นักเรียนจึงมีทัศนคติที่ต่อการเมืองของไทยปัจจุบัน

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเมืองของไทยระหว่างกลุ่ม
ตัวอย่างต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้

๑. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน ผลการ
ศึกษานี้สอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนหญิงมีทัศนคติที่ต่อการเมืองของไทยมากกว่า
กว่านักเรียนชาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุเทน ปิฎโญ (๒๕๑๓: ๓๐-๓๑) และ
สำเนา ขจรศิลป์ (๒๕๑๔: ๔๐-๔๒) ที่ศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อ
การเมือง และศึกษาทัศนคติของนิสิตชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อการเมือง ซึ่ง
พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน แต่การศึกษานี้ในครั้งนั้นพบ
ว่านิสิตชายโดยเฉลี่ยแล้วมีทัศนคติต่อการเมืองต่ำกว่านิสิตหญิง เหตุที่ผลการศึกษานี้ในครั้งนั้นพบว่า
นักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่านักเรียนชาย อาจเนื่องมาจากนักเรียนหญิงในปัจจุบันได้
รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งที่บ้านและทางโรงเรียนในสิ่งแวดล้อมที่คล้ายคลึงกับนักเรียนชาย
โอกาสที่จะได้รับความรู้หรือติดตามข่าวสารการเมืองและข่าวราชการจากสื่อมวลชนประเภท
ต่าง ๆ ก็มีโอกาสเท่าเทียมกัน ความสนใจต่อการเมืองของนักเรียนทั้งสองเพศจึงมีโอกาสเท่า
เทียมกัน แต่ปัจจุบันสตรีกำลังมีการตื่นตัวในเรื่องสิทธิสตรีในทางต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
โดยเฉพาะในวงการเมืองของไทยก็มีสตรีได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการถึงสองคน และยังมี
สตรีดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ในการบริหารประเทศในหน่วยราชการต่าง ๆ หลายท่าน จึงอาจ
เป็นเหตุให้นักเรียนหญิงมีความตื่นตัวและให้ความสนใจในข่าวสารต่าง ๆ ตลอดจนความเคลื่อนไหว
ในทางต่าง ๆ ทางการเมืองมากเป็นพิเศษ จึงอาจทำให้มีความรู้ทางการเมืองกว้างขวางมากขึ้น
และโดยธรรมชาติของเพศหญิง ซึ่งมีความละเอียดอ่อนมักจะมองเหตุการณ์และปัญหาต่าง ๆ ใน

ด้านนี้ไว้ออกเสมอ จึงทำให้มีการคิดพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ที่ลึกซึ้งและมีความเข้าใจอันดีต่อภาวะการนิยามเมืองในปัจจุบันมากกว่านักเรียนชาย อีกประการหนึ่งมีนักเรียนหญิงที่ได้รับผลกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙ น้อยกว่านักเรียนชาย จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้นักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่านักเรียนชาย

๒. นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา มีทัศนคติต่อการเมืองของไทยไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาไม่สอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มผู้เปรียบเทียบเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชน กล่าวคือจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ในระดับปริมาณที่ใกล้เคียงกันมาก อีกประการหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะกลุ่มผู้เปรียบเทียบเหล่านี้ต่างก็อยู่ภายใต้กรอบระเบียบวินัยและระบบบริหารของโรงเรียนที่คล้ายคลึงกัน คืออยู่ภายใต้ระบบบริหารโรงเรียนของโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางเหมือนกัน จึงอาจทำให้นักเรียนเหล่านี้มีความคิดเห็นและความเชื่อไปในทางเดียวกัน นอกจากนี้กลุ่มผู้เปรียบเทียบเหล่านี้ต่างก็ได้รับความกระทบกระเทือนและได้ประสบการณ์ในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองที่เกิดขึ้น ภายในและภายนอกโรงเรียนในระดับปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเหตุผลจากอิทธิพลต่าง ๆ เหล่านี้ อาจเป็นผลสืบเนื่องถึงทัศนคติต่อการเมืองของไทยซึ่งไม่แตกต่างกัน

๓. ความรู้พื้นฐานทางการเมืองของนักเรียน ซึ่งพบว่านักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูงและนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองต่ำ มีทัศนคติต่อการเมืองของไทยแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่กลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองปานกลางมีทัศนคติไม่แตกต่างกับกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูงและต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปรียบเทียบความรู้พื้นฐานทางการเมืองระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองปานกลางกับกลุ่มนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองสูงหรือต่ำ มีความแตกต่างที่น้อยกว่าการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ผลสืบเนื่องถึงทัศนคติต่อการเมืองระหว่างกลุ่ม

กลาง เปรียบเทียบกับกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จึงแตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การที่นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการ เมืองสูงมีทัศนคติที่กตัญญูต่อเมืองของไทยมากกว่านักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการ เมืองต่ำอาจเป็น เพราะกลุ่มนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการ เมืองสูงจะมีความเข้าใจในภาวะการณเมืองอย่างลึกซึ้งมากกว่า และสามารถตัดสินใจเลือกเกี่ยวกับความเชื่อถือศรัทธาและเลือกทางปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางการ เมืองต่ำ จากผลการวิจัยในเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา แก่เยาวชน โดยหาทางส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจทางการ เมืองการปกครองของประเทศ แก่นักเรียนให้กว้างขวางลึกซึ้งและมีหลักการที่ดี หาทางปลูกฝังทัศนคติที่กตัญญูต่อเมืองการปกครองของไทยแก่นักเรียนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑. ในด้านการจัดสอนวิชาเกี่ยวกับการ เมืองการปกครองแก่เยาวชน ควรจัดตั้งคณะกรรมการวางแผนและดำเนินการในการที่จะจัดให้มีการสอนเรื่อง เกี่ยวกับการ เมืองการปกครองแก่นักเรียน ซึ่งการจัดควรจะมีการพิจารณากันให้รอบคอบ วางหลักการให้รัดกุม จริงจังอยู่การจัดสอน เรื่องการ เมืองแก่นักเรียนเป็นคาบสองคาบและอาจจะเป็น เครื่องมือแก่ฝ่ายตรงข้ามที่ไม่หวังดีต่อประเทศชาติได้ แต่หากทางราชการไม่จัดสอน ไม่ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการ เมืองการปกครองประเทศแก่นักเรียนเลยก็ดั่งจะเป็นคาบสองคาบ และอาจจะเป็นเครื่องมือแก่ฝ่ายตรงข้ามที่ไม่หวังดีต่อประเทศชาติได้มากกว่า ทั้งนี้เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การขาดความรู้ความเข้าใจต่อการ เมืองที่แท้จริง ทั้ง ๆ ที่เขาเหล่านั้นรักและหวังดีต่อประเทศชาติมาก แต่ก็อาจจะถูกหลอกวงให้หลงผิดให้เข้าใจไปว่าการประพฤติการปฏิบัติของตนที่ปฏิบัติตามผู้พิพากษานั้น เป็นการกระทำที่เป็นผลดีต่อประเทศชาติของตน เป็นการแสดงออกซึ่งความรักชาติบ้านเมืองและเสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นต้น และเมื่อพิจารณาถึงผลการศึกษา

ครั้งนี้ประกอบแล้วก็เห็นว่า ควรจัดสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงกว่า เพื่อที่จะได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีการตัดสินใจที่ถูกต้องมากกว่า แต่การจัดสอนในเรื่องนี้จะต้องมีการเตรียมการที่พร้อม มีระยะเวลาเตรียมการเป็นลำดับขั้น มีการศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ให้เพียงพอ มีหลักการในการเตรียมครูผู้สอนที่ดี มีการเตรียมแบบเรียนและจัดพิมพ์เอกสารที่เหมาะสมและพร้อมที่จะใช้ได้ทันที เมื่อเปิดสอน ลักษณะของหลักสูตรจะต้องมีการประชุมและวิเคราะห์ให้เป็นประโยชน์ยังเกิดผลดีต่อประเทศชาติอย่างแท้จริง ผลการวิจัยในแนวทาง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมืองควรนำมาพิจารณาประกอบเพื่อเป็นแนวทางในการจัดสอน การเรียนการสอนในเรื่องนี้จึงจะไม่ประสบปัญหาและล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง เช่นการเปิดสอนครั้งแรกที่ตามมา ซึ่งความล้มเหลวจากการเร่งเปิดสอนโดยไม่มีการเตรียมการให้พร้อมก่อให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการจัดสอนในเรื่องนี้แก่บุคคลโดยทั่วไป โดยเฉพาะนักเรียนมัธยม ซึ่งโดยเหตุผลที่แท้จริงแล้วความล้มเหลวและความไม่บังเกิดผลนั้นไม่ใช่มีสาเหตุจากการจัดสอนเรื่องนี้ แต่เป็นสาเหตุจากการเตรียมการที่ไม่พร้อมต่อการจัดสอนเรื่องนี้ จึงควรพิจารณาและเร่งเริ่มต้นดำเนินการอย่างจริงจังร่วมกันเสียที

๒. ในด้านการให้ความรู้ทางการเมืองแก่เยาวชนทางสื่อมวลชนและอื่น ๆ ควรจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครอง และการเศรษฐกิจแก่นักเรียนและเยาวชนทั่วไป ผ่านทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือจัดเป็นการแสดงต่าง ๆ เช่นละคร หรือจัดฉายภาพยนตร์ เป็นต้น และควรจัดทำอย่างสม่ำเสมอ เช่นอาจเป็นบทความเข้าใจให้เยาวชนรักชาติ ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนที่มีต่อบ้านเมืองในระบอบประชาธิปไตย ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เยาวชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมความรู้แก่เยาวชนในด้านส่งเสริมเศรษฐกิจว่าประชาชนจะสามารถช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชาติได้อย่างไรบ้าง และประชาชนอาจมีส่วนบ่อนทำลายฐานะทางเศรษฐกิจของชาติโดยไม่ตั้งใจอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้รู้จักหลีกเลี่ยงและปรับปรุงแก้ไขความผิดพลาดในการประพฤติปฏิบัติของตน ทั้งนี้เพราะเรื่องเศรษฐกิจ การปกครอง และการเมืองนี้ ย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างใกล้ชิด จึงควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ักเรียนและ

เยาวชนในเรื่องเหล่านี้ให้กองทั่วย

ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ควรควบคุมการเสนอข่าวสารการเมือง และข่าวราชการให้เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม บทความให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมือง การปกครอง และการเศรษฐกิจของชาติ แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป ควรเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและสร้างสรรค์ทัศนคติที่ดีต่อการเมืองการปกครองของประเทศเรง เราให้ประชาชนเกิดความสนใจ และตระหนักในหน้าที่ของตนต่อชาติบ้านเมือง มีมาตรการเด็ดขาดต่อผู้ที่สื่อสารมวลชนไปในทางบ่อนทำลายความสงบของประเทศชาติ หรือให้ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองที่ไม่เหมาะสมไม่บังเกิดผลดีต่อประเทศชาติแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

๓. ในด้านการวิจัย ควรทำการวิจัยเรื่องซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่าง ๆ เช่นอุดมศึกษา อาชีวศึกษา ฯลฯ ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของนักเรียนในแต่ละท้องถิ่นและมีการศึกษาถึงตัวแปรต่าง ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่นการอบรมเลี้ยงดู อาชีพของบิดามารดา พฤติกรรมหรือทัศนคติของบิดามารดา เป็นต้น

ควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง ความเข้าใจในการเมือง หรือค่านิยมทางการเมืองของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา นอกเหนือไปจากการศึกษากันคติต่อการเมือง เพื่อเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาในการที่จะจัดสอนให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองของไทยแก่นักเรียนต่อไป และในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของการเมืองโดยการแยกวิเคราะห์เป็นแต่ละด้านไป บางทีอาจจะพบความแตกต่างที่ผิดแปลกไปจากการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม —

บรรณานุกรม

- เจริญ สุภาพ, การเมือง ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๔ ๘ หน้า
- ฉลอม วิมล, พลตรี "ผลการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งที่ ๑๑" รัฐาภิวัตร ๓(๑๔)
กรกฎาคม ๒๕๑๔ หน้า ๑๒-๑๒๔
- ชวาล แพทย์กุล, "วิธีใช้ผลการสอบ" พัฒนาสังคม ๑๑ ๒๕๑๔ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร หน้า ๑๑-๑๒
- หินพันธุ์ นาคะตะ, ดร. "นโยบายการพัฒนา และวิชาการ" วารสารพัฒนบริหารศาสตร์
๑๓(๑) มกราคม ๒๕๑๖ หน้า ๑๐๖
- ไพบูลย์ อินทรวีธา, "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดทัศนคติ" หนังสือประกอบการประชุมของ
หน่วยงานวิจัย สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๑๗ ๑๑๒ หน้า
- ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๓ หน้า ๑๓๔-๑๓๖
- ล้วน สายยศ และ อังคณา ตัณฑิรัตนานนท์, สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช ๒๕๑๕
๒๔๐ หน้า
- ศึกษาธิการ, กระทรวง, หลักสูตรนโยบายมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๔ เล่มที่ ๑
โรงพิมพ์โรงเรียนสารพัดช่าง พระนคร ๒๕๑๔ ๑๗๕ หน้า
- สาย ภาณุรัตน์, ทัศนคติของครูไทยต่อกิจกรรมการเมือง การศึกษาเฉพาะในเขตพระนคร-
ธนบุรี วิทยานิพนธ์วิทยาดุษฎีป้องกันราชอาณาจักรแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๒
๓๕ หน้า
- เสริมศักดิ์ วิศวสารมณ, ดร. และ เอนกกุล กรี่แสง, หลักเบื้องต้นของการวัดผลการศึกษา
โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ ๒๕๑๙,
๒๔๕ หน้า

สิริวัฒน์ วรรณานนท์, "วิเคราะห์การเมืองไทยสมัยปัจจุบัน" วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓(๒) สิงหาคม ๒๕๑๘, หน้า ๕๑

✓ ลำเนา ขจรศิลป์, ทัศนคติของนิสิตชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อการเมือง วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มิถุนายน ๒๕๑๘, ๔๕ หน้า

โสภณ พูลเพชรพันธ์, กานิยมทางการเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๑๓๓ หน้า

สมชาย สิทธิพงศ์, การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์วิทยาลัยครู วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๘, ๓๖ หน้า

✓ อุเทน ปัญโญ, การศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการเมือง วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๓๒ หน้า

✓ เอนก เขียวถาวร, "การเมืองกับเศรษฐกิจ" วารสารรามคำแหง มกราคม ๒๕๑๘ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๑๘, หน้า ๘-๓๖

- Allport, G. N. "Attitude" in C. Merhison (ed) Handbooks of Social Psychology. Horcester, Mass. Olark University Press, 1940, 810 pp.

Best, John W., Research in Education, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 1959, 320 pp.

Bunbongkarn, Suchit, "Thai Student Political Attitudes" The Journal of Social Science, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Vol. 6, No. 2, pp. 164-187, October, 1969.

Easton, David, The Political System, Alfred A. Knape Publisher, New York, 1968, 320 pp.

Edwards, Allen L., Experimental Design in Psychological Research, Holt Rinehart and Hinston, Inc., New York, 1950, 446 pp.

E. Wright Bakke. "Roots and Social of Student Activism," Comparative Education Review, Vol. 10, No. 2, pp. 163-174, June 1966.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Company, New York, 1966, 446 pp.

Goldsen and Others, What College Student Think, Van Nostrand Inc., 1960, 240 pp.

Good, Cater V., Dictionary of Education. prepared under the Auspices of the Delta Kappa, 2nd ed., New York, McGraw-Hill Book Co., Inc., 1959, 681 pp.

Lasswell, H. D., Politics, Who Gets What, When, How, McGraw-Hill Book Co., Inc., New York, 1950, 264 pp.

-New Comb, T. M., Social Psychology, New York, Pryden Press, 1954,
591 pp.

~ Remmers, H. H., Introduction to Opinion and Attitude Measurement,
New York, Harper & Brother Publishers, 1954, 437 pp.

✓ Stalley, Eugene, The Future of Underdeveloped Countries, rev. ed.,
New York, Harper & Brass, 1961, 483 pp.

Thinapan Nakata, "The Problems of Democracy in Thailand," A Study of
Political Culture and Socialization of College Student,
Praepittaya, 1975, 305 pp.

Thurstone, L. L., "Attitude Can Be Measured," Reading in Attitude
Theory and Measurement. Edited by Martin Fishbein, New York,
John Wiley and Sons, Inc., 1967, 499 pp.

Webster's, New Worlds, Dictionary of the America Language, The
World Publishing Company, Cleveland and New York, 1966,
1724 pp.

Winer, B. J., Statistical Principles in Experimental-Design, McGraw-
Hill Book Company, Inc., New York, 1962, 672 pp.

Wolin, Sheldon S., Politics and Vision, London, Allen & Unwin,
1960, 529 pp.

ภาคผนวก ก.

ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของ แบบทดสอบ

และ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความรู้อาเซียน
เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองของไทย

ข้อที่	P	r	ข้อที่	P	r
๑	.๓๕	.๓๓	๑๑	.๕๕	.๒๕
๒	.๖๓	.๒๕	๑๒	.๕๐	.๓๓
๓	.๓๑	.๕๒	๑๓	.๕๓	.๓๘
๔	.๖๓	.๒๐	๑๔	.๖๕	.๕๓
๕	.๓๖	.๓๓	๑๕	.๖๕	.๓๑
๖	.๕๕	.๓๓	๑๖	.๓๘	.๓๓
๗	.๕๐	.๓๓	๑๗	.๓๘	.๒๕
๘	.๘๘	.๓๓	๑๘	.๓๓	.๒๘
๙	.๘๐	.๒๕	๑๙	.๓๖	.๓๘
๑๐	.๓๑	.๒๕	๒๐	.๕๓	.๒๘

คำอ่านจําแนกเบ้ารายชื่อของแบบสอบฉันทักษะกิตติมศักดิ์การ เมืองของไทย

ข้อที่	+	ข้อที่	+
๑	๖. ๓๔๓๑	๑๑	๔. ๐๔๔๓
๒	๒. ๓๔๓๒	๑๒	๓. ๓๒๑๔
๓	๒. ๒๓๓๔	๑๓	๒. ๔๓๐๓
๔	๓. ๔๐๐๐	๑๔	๓. ๔๐๐๖
๕	๒. ๓๔๔๓	๑๕	๔. ๖๓๔๒
๖	๓. ๓๓๐๒	๑๖	๓. ๔๔๐๑
๗	๔. ๐๑๓๖	๑๗	๒. ๔๑๐๔
๘	๓. ๔๐๐๖	๑๘	๒. ๖๔๔๑
๙	๖. ๓๔๓๒	๑๙	๒. ๓๓๐๔
๑๐	๒. ๔๐๔๓	๒๐	๒. ๑๓๔๖

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของประเทศ

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ท้ายตัวอักษร ก. ข. ก. หรือ ง. ที่ท่านเลือกแต่เพียงข้อเดียว.

๑. ปัจจุบันใครเป็นผู้บริหารประเทศ
 - ก. คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินซึ่งมีพลเรือเอกสงัด ชลออยู่ เป็นหัวหน้า
 - ข. คณะรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีธานินทร์ กรัยวิเชียร
 - ค. สมาชิกสภาปฏิรูป
 - ง. องคมนตรี
๒. คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เชื่อว่าระบบการปกครองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทยคือการปกครองระบอบใด
 - ก. ระบอบเผด็จการโดยคณะรัฐบาลและมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
 - ข. ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
 - ค. ระบอบประชาธิปไตยแบบสังคมนิยม
 - ง. ระบอบประชาธิปไตย
๓. สภาพปฏิรูปการปกครองทำหน้าที่อะไร
 - ก. นิติบัญญัติ
 - ข. ตุลาการ
 - ค. บริหารประเทศ
 - ง. รักษาความสงบภายในประเทศ
๔. ทัศนะใดที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในอุดมคติ
 - ก. อำนาจอการปกครองอยู่ที่ประชาชน
 - ข. อำนาจอการปกครองอยู่ที่ประมุขของประเทศ
 - ค. อำนาจอการปกครองอยู่ที่นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี
 - ง. อำนาจอการปกครองของประเทศอยู่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

๕. ตำแหน่งต่อไปนี้เป็นตำแหน่งใดที่ไม่ใช่ตำแหน่งข้าราชการการเมือง?
- ที่ปรึกษารัฐมนตรี
 - ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
 - โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
 - ปลัดกระทรวง
๖. ผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานสภาพัฒนาการปกครองปัจจุบันได้แก่ใคร?
- พลเรือเอกสงัด ชลออยู่
 - พลเอกบุญชัย บำรุงพงศ์
 - พลอากาศเอกหะริน หงสกุล
 - นายอุกฤษ มงคลนาวิน
๗. ตำแหน่งหน้าที่ประจำของนายชานินทร์ กรีวิเชียร ก่อนเป็นนายกรัฐมนตรีได้แก่อะไร?
- นักธุรกิจ
 - เกษตรกร
 - ผู้พิพากษา
 - อาจารย์ประจำสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ
๘. รัฐมนตรีหญิงทำงานเกี่ยวข้องกับเรื่องใด?
- ศาล
 - โรงพยาบาล
 - การมัธยมศึกษา
 - การขนส่ง

๙. ท่านคิดว่าการ เมือง เป็นเรื่องของบุคคลประเภทใด

- ก. นักการเมือง
- ข. ประชาชน
- ค. ข้าราชการ
- ง. นักกฎหมาย

๑๐. ข้อใดจะทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยประสบความสำเร็จได้

- ก. ประชาชนต้องมีความสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองและเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น
- ข. คนส่วนใหญ่สนใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง
- ค. รัฐบาลให้ความสนับสนุนโดยให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนตามหลักการเท่านั้น
- ง. ต้องมีคุณสมบัติทั้งข้อ ก. ข. และ ค.

๑๑. ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ช่วยให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยประสบความสำเร็จคืออะไร

- ก. ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคงและขยายตัว
- ข. อยู่ในภูมิประเทศที่มีอากาศไม่ร้อนจนเกินไป
- ค. ฝ่ายผู้นำของสังคมยอมให้มีการปกครองแบบนี้เกิดขึ้น และพร้อมทั้งปลูกฝังประชาชนให้มีความเข้าใจและทัศนคติแบบประชาธิปไตย
- ง. ทั้งข้อ ก. และ ข.

๑๒. ตามมาตรา ๒๔ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดว่า ในระยะ ๔ ปีที่ ๒ ของการปฏิรูป สถาบันกษัตริย์จะเป็นอย่างไร

- ก. มีสภาพปฏิรูปที่สมาชิกได้รับการแต่งตั้งเพียงสภาเดียว
- ข. มีวุฒิสภาซึ่งได้รับการแต่งตั้งกับสภาผู้แทนราษฎรซึ่งสมาชิกได้รับการเลือกตั้งมาจากราษฎร
- ค. มีสภาพปฏิรูปและวุฒิสภา
- ง. มีสภาพปฏิรูปและสภาผู้แทนราษฎร

๑๓. ในการแต่งตั้งรัฐมนตรีนั้น มีวิธีการอย่างไร

- ก. ประธานวุฒิสภาถวายคำแนะนำให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง
- ข. นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง
- ก. รัฐสภาเป็นผู้เลือกประธานสภาเป็นผู้ลงนามสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง
- ง. พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งด้วยพระองค์เอง

๑๔. ปปป. ทำหน้าที่เกี่ยวกับอะไร

- ก. ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์
- ข. ปราบปรามการทุจริตในวงราชการ ๑๐ คน และ ๒๐ ปี ๖ เดือน ลงโทษจำคุก ๑๐ ปี ในกรณีแรก
- ค. กำจัดบุคคลผู้เป็นภัยต่อสังคม
- ง. ทั้งข้อ ก. ข. และ ค.

๑๕. หน่วยงานใดทำหน้าที่ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์โดยตรง?

- ก. ปปป.
- ข. ผกค.
- ค. กอ.รมน.
- ง. ค.ร.ม.

๑๖. ในระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก เมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้นการพิจารณาคดีอาญาจะต้องมีชั้นที่ศาลใด

- ก. ศาลชั้นต้น
- ข. ศาลอุทธรณ์
- ค. ศาลฎีกา
- ง. ศาลทหาร

๑๗. ข้อใดเป็นจุดเด่นของการปกครองระบอบประชาธิปไตย?
- ประชาชนมีสิทธิที่จะคัดเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปบริหารประเทศ
 - สื่อมวลชนมีเสรีภาพเต็มที่โดยไม่จำกัดขอบเขต
 - เอกชนมีสิทธิที่จะผูกและกระทำการอย่างใดก็ได้
 - ประชาชนทุกคนเป็นผู้ออกกฎหมาย
๑๘. การประชุมสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินครั้งที่ ๑ ผู้ที่ทำหน้าที่ประธานสภาชั่วคราวไว้แก่ใคร?
- พันเอกสงวน คำวงษา
 - หม่อมเจ้าหญิงพูนพิศมัย กิติคุรุ
 - พลอากาศเอกหะริบ หงสกุล
 - นายเกรียง กীরติกร
๑๙. ข้อใดที่ไม่ใช่สถาบันทางการเมือง
- คณะรัฐมนตรี
 - รัฐสภา
 - พรรคการเมือง
 - วิทยาลัยนักปกครอง
๒๐. กฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศไทยปัจจุบันไว้แก่ข้อใด
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๔
 - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๕
 - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๐๓
 - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๐.

แบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ที่มีต่อการเมืองของไทย

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องการเมืองการปกครองของ
ประเทศ โปรคกา ✓ หลังจากข้อความแต่ละข้อตามความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านเพียง
ข้อใดข้อหนึ่ง

ตัวอย่างการตอบ

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
๑. การเมืองเป็นวิชาการที่นักเรียนควรได้ เรียนรู้		✓			
๒. การเรียนรู้เรื่องการเมืองการปกครอง ประเทศของตนเองเป็นเรื่องไร้สาระ				✓	

ต่อไปนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการเมืองของไทย

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
๑. ประชาธิปไตยเป็นระบบการปกครองที่ เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
† ๖๒. ประชาธิปไตยทำให้มีโอกาสดูเลือกบุคคล มาทำงานได้อย่างเหมาะสม					
† ๖๓. คนไทยมีความรับผิดชอบในสิทธิและ หน้าที่ของตนเอง					
† ๖๔. การปกครองระบอบประชาธิปไตยเหมาะสม กับคนไทยมากกว่าระบอบอื่น ๆ					
★ (๖๕) ประเทศไทยควรมีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร					
★ (๖๖) ถ้ามีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และท่านมีสิทธิในการลงคะแนนเสียง ท่านจะใช้สิทธิของท่านเสมอ					
- ๖๗. การไปออกเสียงเลือกตั้งไม่ค่อยจะมีความ สำคัญมากนัก ถ้าท่านทราบว่าคนที่ท่านจะ เลือกไม่มีโอกาสชนะ					
- ๖๘. ไม่ควรมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรอีกเพราะจะก่อให้เกิดความ วุ่นวายและเกิดความไม่สงบในบ้านเมือง					
+ ๖๙. ประชาชนที่มีความรู้เรื่องการเมืองมักให้ ความร่วมมือกับรัฐบาลในการปกครอง ประเทศ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
๔๔. กวรมีกิจกรรมที่ปลูกฝังความเป็น ประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียน ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น					
๔๕. รัฐบาลควรให้ความสนับสนุนประชาชน ในการศึกษาเรื่องลัทธิการเมืองที่เป็น ประโยชน์ต่อระบอบการปกครองประเทศ เป็นอย่างดี					
๔๖. การวางแผนปรับปรุงระบบการปกครอง แบบประชาธิปไตยตามขั้นตอนของรัฐบาล ปัจจุบันเหมาะสมดีแล้ว					
๓๗. ท่านพอใจกับการปกครองและระเบียบ ปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นอยู่โดยทั่วไปในขณะนี้					
๓๘. ท่านรู้สึกอึดอัดใจต่อสถานการณ์บ้านเมือง ภายในประเทศขณะนี้					
๓๙. ระบบการปกครองบ้านเมืองขณะนี้จำกัด สิทธิเสรีภาพของท่านมากเกินไป					
๔๐. ประชาชนทุกคนควรให้ความสนับสนุนและ ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการปฏิบัติ ตามนโยบายต่าง ๆ เสมอ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
+ 40-๓๓. นักรับผิดชอบในสิทธิและเสรีภาพที่ ตนได้รับในขณะนี้ดีแล้ว					
- 43-๑๘. ปัจจุบันท่านไม่กล้าที่จะพูดคุยหรือ วิพากษ์วิจารณ์เรื่องทางการเมือง ภายในบ้านของท่านเอง					
+ 4๖-๑๘. การปฏิบัติงานของรัฐบาลไม่ว่าเรื่อง ใด ๆ มักยึดถือนโยบายที่มีเหตุผล					
+ 4๖-๒๐. ถ้อยแถลงของรัฐบาลหรือทางราชการ ย่อมเป็นสิ่งที่เชื่อถือได้มาก					

ตอนที่ ๒

ผู้วิจัยอยากทราบความจริงบางอย่างเกี่ยวกับตัวท่าน รวมทั้งความคิดเห็นที่แท้จริงของท่านบางประการ กรุณาตอบคำถามในแต่ละหัวข้อต่อไปนี้ด้วยความจริงใจเพียง
ของเคียว

๑. เพศ () ชาย () หญิง
๒. ประเภทโรงเรียน () สตรี () ชาย
() สหศึกษา
๓. ระดับชั้นเรียน () มศ.๔ () มศ.๕

๕ ๐๙ ๑๙ - ๖๐๖, ๖๐๖ - ๖๐๖, ๖๐๖ - ๖๐๖

๖๐๖ - ๖๐๖, ๖๐๖ - ๖๐๖, ๖๐๖ - ๖๐๖, ๖๐๖ - ๖๐๖

๔. โดยปรกติแล้วท่านติดตามข่าวสารการเมืองและข่าวทางราชการจากวิทยุบ่อยเพียงใด

() ทุกวัน	() เกือบทุกวัน
() สัปดาห์ละครั้ง	() นาน ๆ ครั้ง
() ไม่เคยเลย	

๕. ท่านติดตามข่าวสารการเมืองและข่าวทางราชการจากหนังสือพิมพ์บ่อยเพียงใด

() ทุกวัน	() เกือบทุกวัน
() สัปดาห์ละครั้ง	() นาน ๆ ครั้ง
() ไม่เคยเลย	

๖. ท่านติดตามข่าวสารการเมืองและข่าวทางราชการจากโทรทัศน์บ่อยเพียงใด

() ทุกวัน	() เกือบทุกวัน
() สัปดาห์ละครั้ง	() นาน ๆ ครั้ง
() ไม่เคยเลย	

๗. ท่านพินิจเรื่องการเมืองและปัญหาของทางราชการกับนิคมารดาและพี่ ๆ น้อง ๆ ในบ้านบ่อยเพียงใด

() ทุกวัน	() เกือบทุกวัน
() สัปดาห์ละครั้ง	() นาน ๆ ครั้ง
() ไม่เคยเลย	

๘. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการอภิปราย โต้แย้งกัน หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองและสังคมในสถาบันการศึกษาของท่านหรือไม่

() เสมอ ๆ	() บางครั้ง
() น้อยครั้ง	() ไม่เคยเลย

๙. ท่านเคยแสดงความทักเห็นหรือถกเถียงปัญหาที่บกพร่องอาจารย์ทั้งในและนอกห้องเรียน
มากน้อยเพียงใด

() เสมอ ๆ	() บางครั้ง
() น้อยครั้ง	() ไม่เคยเลย

๑๐. นักเรียนในสถาบันการศึกษาของท่านได้รับการส่งเสริมให้มีการอภิปรายโต้แย้งกัน
หรือแสดงความทักเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางการ เมืองและสังคมมากน้อยเพียงใด

() เสมอ ๆ	() บางครั้ง
() น้อยครั้ง	() ไม่เคยเลย

๑๑. ท่านเคยร่วมฟังการอภิปรายปัญหาทางการ เมืองและสังคมน้อยเพียงใด

() เสมอ ๆ	() บางครั้ง
() น้อยครั้ง	() ไม่เคยเลย

๑๒. บิดามารดาของท่านยอมให้ลูก ๆ ใดแสดงความทักเห็นโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ ได้
หรือไม่

() ได้	() ไม่ได้

๑๓. บิดามารดาของท่านได้ปลูกฝังอบรมให้ท่านเคารพเชื่อฟังความทักเห็นของผู้ใหญ่โดย
ชาติวุฒิ วัยวุฒิ และคุณวุฒิ เสมอ

() จริง	() ไม่จริง

๑๔. ลูกที่จำเป็นจะต้องมีความทักเห็นทางการ เมืองกล้อยตามบิดามารดาของตนเสมอ

() เห็นด้วย	() ไม่เห็นด้วย

๑๕. สื่อมวลชนทุกประเภทมักจะเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลมากกว่าประชาชน

() เห็นด้วย	() ไม่เห็นด้วย

๑๖. รายการสนทนาประชาธิปไตยทางโทรทัศน์ของ ๕ เป็นรายการที่มีสาระประโยชน์
ต่อประชาชน

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

๑๗. ท่านสนใจเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของประเทศ

() จริง

() ไม่จริง

๑๘. ตามความคิดเห็นของท่าน โรงเรียนควรสอนเรื่องฉันทิการ เมืองแก่นักเรียนหรือไม่

() ควร

() ไม่ควร

๑๙. ท่านพอใจที่ได้มีโอกาสใช้สิทธิในการเลือกตั้งหัวหน้าชั้นในโรงเรียนของท่าน

() พอใจ

() เฉย ๆ

() ไม่พอใจ

๒๐. ท่านคิดว่าสื่อมวลชนได้ให้ความรู้ทางการเมืองการปกครองของประเทศแก่ท่าน
มากน้อยเพียงใด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย